

2012WMC62

VERSLAG van de vergadering van de Statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur van 17 september 2012 in het Provinciehuis van Utrecht

Aanwezig:

mw.drs. U.P. Blom (voorzitter), mw. A.M.A. Pennarts (gedeputeerde), mw.drs. F.M. Alsem (VVD), mw. A.C. Boelhouwer (GroenLinks), mw. E.J. Broere (PVV), mw. Y. Claus (SP), drs. K.E. Driehuijs (PvdA), J. Fastl (GroenLinks), mw.mr. P. van de Geest (PvdD), drs.ing. E.P.G. van Hees (PVV), mw. W.M.M. Hoek (50PLUS), mw. drs. K.N. Jedema (D66), W. Joustra (VVD), drs. A.H.L. Kocken (VVD), mw.drs. M.W.J. Maasdam-Hoevers (CDA), J. Marchal (SGP), mw. E. Nap (CDA), A.J. Schaddelee (ChristenUnie), dr. I. Thonon (D66), drs. W.J. Ubaghs (PVV), mw. drs. J.C.M. Versteeg (D66) en mw. P.J. van Viegen MSc (PvdA);

Van ambtelijke zijde aanwezig: mw. M.L. Engelsman (commissiegriffier) en mw. W. Voorneman-Rijkers (verslag);

Met kennisgeving afwezig: M. Boer (SP), mw. H.J. Keller (PvdD),

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.
De berichten van verhindering worden doorgenomen.

2. Vaststellen agenda

De voorzitter deelt mede dat door de heer Joustra schriftelijke vragen zijn gesteld over het ter kennisname stuk Voortgangsrapportage huisvesting vergunninghouders (agendapunt 11.2); de dames Maasdam en Alsem hebben verzocht om bespreking van het ter kennisname stuk Wachtlijsten Jeugdzorg (agendapunt 11.1).

Spreekster memoreert, dat de vergaderprocedure van de Balemans commissie in werking is getreden. Dit houdt in dat verzoeken om bespreking van een ter kennisname stuk de maandag voor de vergadering moeten zijn ingediend. Beide verzoeken waren te laat.

In het geval van agendapunt 11.1: wachtlijsten Jeugdzorg zij opgemerkt dat hierover vragen kunnen worden gesteld bij agendapunt 10, mits deze verband houden met het desbetreffende agendapunt en niet in detail wordt ingegaan op het ter kennisname stuk. Het stuk wordt ter bespreking geagendeerd voor de volgende vergadering.

Afhankelijk van de beantwoording van de schriftelijke vragen zal worden aangegeven of de Voortgangsrapportage huisvesting vergunninghouders eveneens moet worden geagendeerd.

Naar aanleiding van een desbetreffende opmerking van de heer Schaddelee zegt de voorzitter toe dat zal worden bekeken of het wellicht beter is bij agendapunt 10 de bespreking van het onderwerp Zorgvernieuwing in de jeugdzorg vooraf te laten gaan door de presentatie van mevrouw Fawzia Nasrullah van Trajectum

3. Mededelingen

Gedeputeerde Pennarts memoreert dat vragen zijn gesteld over een krantenartikel waarin stond dat de gemeente Soest in de clinch lag met de provincie over de jeugdzorg. Uit navraag bij de gemeente Soest bleek dat door een journalist vragen zijn gesteld over het door de Staten vastgestelde Maarjarig Beleidskader Jeugdzorg, dat thans in het kader van de inspraakprocedure bij gemeenten ligt. Door de wethouder van Soest is aangegeven dat in het gesprek tussen de journalist en de gemeente Soest

zaken feitelijk wat scherper zijn aangezet dan bedoeld. Op bepaalde punten verschilt de gemeente met de provincie. Daar zal met elkaar uitgekomen moeten worden, maar dat is geen aanleiding om te zeggen dat de gemeente Soest en de provincie met elkaar in de clinch liggen over de jeugdzorg. Wat spreekster betreft is de kwestie hiermee van de baan.

Gedeputeerde Pennarts memoreert dat door D66 in de Statenvergadering een vraag is gesteld over het kort geding van Jeugdzorg Nederland naar aanleiding van de 2,65% korting op de doeluitkering van VWS als gevolg van een verrekening voor arbeidskosten bij jeugdzorginstellingen. Spreekster licht toe dat de rechtmatigheid geen betrekking had op de 2,65% korting op de doeluitkering, maar op het toepassen van de OVA regeling. Dat betekent dat de kwestie nog open ligt en het eerder door spreekster aangegeven pad zal worden gevolgd. Een van de eerste stappen in deze is dat gedeputeerde Witteman (Flevoland) namens het IPO bij een hoorzitting het gezamenlijk standpunt voor het voetlicht zal brengen. De provincies zullen zich ook beraden over hoe verder moet worden gegaan, indien de maatregel wordt doorgevoerd. Spreekster zal de commissie, conform toezegging, op de hoogte houden van de ontwikkelingen.

4. Verslag statencommissie WMC van 3 september 2012

M.b.t. de tekst

Blz. 7, aan de eerste passage toevoegen (na regel 20). De heer Driehuijs geeft aan dat dit geen suggestie maar slechts een vraag van de PvdA betreft.

Met in achtneming van voornoemde toevoeging wordt het verslag vastgesteld.

5. Rondvraag

Geen.

6. Termijnagenda

De voorzitter memoreert de afspraak, dat zou worden teruggekomen op het onderwerp vergrijzing. Zij legt de vraag voor of dit een afzonderlijk onderwerp moet worden dan wel dat er op toegezien wordt dat vergrijzing aan de orde komt in de reguliere stukken waar dit van toepassing is.

Het CDA, D66, 50PLUS en de VVD geven aan geen voorstander te zijn van een afzonderlijk vergrijzingsbeleid en steunen derhalve het voorstel vergrijzing daar waar dit van toepassing is mee te nemen in de reguliere stukken.

Mevrouw Boelhauer memoreert dat GroenLinks in de eerste vergadering, na de installatie van de nieuwe Staten, de suggestie heeft gedaan om demografische ontwikkelingen w.o. vergrijzing een onderwerp te maken bij alle statenvoorstellen, zodat ontwikkelingen ter zake automatisch worden meegenomen. Zij meent dat deze suggestie door meerdere fracties werd gesteund en stelt voor de notulen van de desbetreffende vergadering na te slaan, op hoe het precies is afgesproken, hetgeen door de voorzitter wordt toegezegd. .

Naar aanleiding van een desbetreffende opmerking van de voorzitter licht mevrouw Boelhauer toe, dat haar betoog niet verder gaat dan de suggestie, daar waar dit van toepassing is, vergrijzing mee te nemen in de reguliere stukken.

De heer Driehuis deelt mede dat de PvdA zich aansluit bij het betoog van GroenLinks. Voor de PvdA is vergrijzing een belangrijk maatschappelijk thema, dat veel inwoners van de provincie raakt. Indien niet expliciet wordt afgesproken dat dit onderwerp aandacht krijgt in de reguliere documenten, hecht de PvdA aan een aparte bespreking.

Mevrouw Broere deelt mede dat de PVV zich aansluit bij het betoog van de PvdA.

De heer Ubaghs voegt hieraan toe dat vergrijzing daar waar dit van toepassing is ook in de commissie MME wordt meegenomen.

De voorzitter concludeert dat vergrijzing daar waar het van toepassing is zal worden meegenomen in reguliere stukken. Een en ander zal worden gemonitord en over enige tijd zal hierop worden teruggekomen om te bezien of het onderwerp vergrijzing hiermee voldoende aandacht krijgt.

De voorzitter deelt mede dat er een intekenlijst zal rondgaan voor de gesprekken met cliënten mbt jeugdzorg. Er wordt vanuit gegaan, dat de woordvoerders jeugdzorg zich hiervoor aanmelden.

Desgevraagd door mevrouw Versteeg zegt de voorzitter toe, dat de uitwerking cultureel ondernemerschap als een bespreekstuk aan de commissie zal worden aangeboden.

Mevrouw Versteeg informeert vervolgens wat het Statenvoorstel Rijkskader Jeugdzorg inhoudt, dat voor 22 oktober op de Termijnagenda staat.

Gedeputeerde Pennarts memoreert dat het Meerjarig Beleidskader door de Staten is besproken en thans in het kader van de inspraakprocedure bij gemeenten en instellingen ligt. Hierbij komt nog een uitvoeringsprogramma. Voordat de provincie Utrecht het stuk officieel naar het Rijk stuurt, komt dit nog één keer ter vaststelling bij de Staten terug.

De heer Kocken verzoekt het bidboek Utrecht Culturele Hoofdstad als bespreekpunt aan de commissie aan te bieden. Wellicht dat dit samen met het Jaarplan kan worden besproken.

Naar aanleiding van een desbetreffende opmerking van de heer Driehuijs antwoordt mevrouw Versteeg dat bepaalde aspecten van het onderwerp cultuur inderdaad een kerntaak is.

Gedeputeerde Pennarts licht toe dat het bidboek op 30 oktober a.s. wordt gepresenteerd. Daarvoor zullen de Staten worden uitgenodigd. Het bidboek kan in de commissie worden besproken, maar voor wat betreft deze versie kan niet meer op de inhoud worden bijgestuurd. Op basis van de beoordeling van de jury komt er een tweede versie, waarvoor de Staten in principe zaken zouden kunnen meegeven.

De voorzitter geeft aan dat in beginsel positief wordt omgegaan met dergelijke verzoeken, mits de agenda dit toelaat.

De voorzitter rondt hierna de bespreking over de termijnagenda af.

7. Statenbrief bijdrage herstelplan De Utrechtse Spelen

De voorzitter deelt mede dat de vertrouwelijke agenda gezien de recente ontwikkelingen is vervallen en een en ander thans samen met de extra toegestuurde Statenbrief wordt besproken.

De heer Kocken deelt mede dat de VVD geschokt heeft gereageerd op het nieuws, vanwege:

- het onverwachtse van het nieuws, omdat de Utrechtse Spelen overkwam als een solide organisatie die innoverend bezig is en mooie voorstellingen maakt;
- het feit dat de VVD er moeite mee heeft, dat de provincie zo laat is geïnformeerd over het tekort. Weliswaar wordt aangegeven dat het in de Jaarrekening stond, maar wat de VVD betreft had het actiever gemogen;
- het feit dat de VVD het zou betreuren als Utrecht voorstellingen van dit kaliber zou moeten gaan missen, omdat deze organisatie niet meer zou bestaan.

De VVD kan zich derhalve het ondersteuningsvoorstel van GS voorstellen en zal dit steunen. Het is voor de VVD wel een les. Die les sluit aan bij de door GS in ontwikkeling gezette lijn om meer ruimte te bieden voor cultureel ondernemerschap. Feitelijk opereerde de Utrechtse Spelen als cultureel ondernemer gezien het percentage eigen inkomsten dat het weet te realiseren, maar tegelijkertijd is die ondernemendheid echter ingeperkt door de gouden subsidiekoorden waarbij er niet gereserveerd mocht worden voor tekorten. De VVD verzoekt GS dit punt bij de uitwerking van de voorstellen met betrekking tot cultureel ondernemerschap mee te nemen.

Er wordt een aantal voorwaarden gesteld aan de steun. Het laatste punt betreft het actievare toezicht. De VVD stelt in deze voor tijdelijk vertegenwoordigers van provincie en eventueel de gemeente toe te voegen aan de Raad van Toezicht.

Mevrouw Claus merkt op, dat de SP verrast is door de snelheid waarmee het tekort bij DUS wordt gedicht. Geïnformeerd wordt uit welk budget de gelden worden gehaald. In bijlage 2 (pag. 4) van de Begroting 2012 wordt het geld van de frictiepot in de visie van de SP al verdeeld. Voorts is de vraag of het zeker is dat het Rijk zal bijdragen, aan het tekort en wat het Rijk bedoeld met het vooruitschuiven van het geld.

De directie en Raad van Toezicht van DUS hebben niet op tijd ingegrepen, om de financiële situatie te verbeteren. In het bedrijfsleven is failliet failliet, maar hier wordt slecht management beloond met meer subsidie. De SP hoopt dat andere culturele organisaties niet gaan denken, dat ze meer risico's kunnen nemen, omdat de provincie toch wel bijspringt.

De SP vindt een extra bijdrage aan DUS niet in verhouding staan, tot de bezuinigingen die de provincie aan veel culturele organisaties heeft opgelegd. Voor de financiële situatie van DUS was het misschien ook beter geweest om de gratis kaarten voor de voorstelling van Soestdijk niet ter beschikking te stellen aan de statenleden en de gemeenteraadsleden van Utrecht.

Geïnformeerd wordt wie het onafhankelijke marktonderzoek, op grond waarvan de extra voorstellingen zijn gepland, heeft uitgevoerd. De vraag is of de directie de uitkomst van het markt- en publieksonderzoek juist heeft geïnterpreteerd. Verzocht wordt om publicatie van het marktonderzoek.

In de statenbrief staat dat DUS een positief advies heeft gekregen van de Raad voor Cultuur. Zo positief vond de SP dat advies niet. De Raad voor Cultuur vindt de verwachte bezoekersaantallen niet realistisch en dat DUS met de grootschalige producties grote financiële risico's neemt.

De gemeente Utrecht geeft in haar brief van 6 september jl. aan dat zij het herstelplan door een extern bureau laat toetsen. Geïnformeerd wordt wanneer de uitslag daarvan kan worden verwacht.

De SP wil de toezegging dat er geen beslissingen over het herstelplan worden genomen, voordat de uitkomst van deze toetsing bekend is.

De SP is van mening dat geen verdere financiële ondersteuning moet worden gegeven aan DUS. DUS lijkt een bodemloze put. De directie en Raad van Toezicht dienen persoonlijk verantwoordelijk te worden gesteld voor dit debacle. Bij een eventuele voortzetting van DUS, dient een nieuw management te worden aangesteld.

Mevrouw V.d. Geest deelt mede dat de PvdD zich in grote lijnen aansluit bij het betoog van de SP. De PvdD hecht grote waarde aan cultuur, maar is geen voorstander van dit herstelplan in verband met het grote risico dat DUS alsnog failliet gaat. Er wordt zoveel bezuinigd, dat de PvdD denkt dat het geld wel ergens anders aan kan worden besteed.

De heer Marchal merkt op dat geen sprake is van 'Veel gedoe om niks'. Uit de stukken blijkt duidelijk dat sprake is van falend beleid, een slechte bedrijfsvoering. De directie en de Raad van Toezicht zijn naïviteit te verwijten. Er zijn onvoldoende maatregelen genomen. De gedachte, dat een tekort in het ene jaar, wel opgelost zal worden in het volgende jaar, acht de SGP niet sterk. De gesignaleerde problemen zijn niet tijdig en actief gemeld bij de subsidieverstrekkers. De SGP maakt eveneens uit de stukken op, dat de accountant onvoldoende scherp is geweest. Er is geen voorbehoud gemaakt met betrekking tot continuïteit. Thans is sprake van problemen waar DUS niet zelfstandig uitkomt. Op grond van het vorenstaande, wordt het tekort wat de SGP betreft niet opgelost middels gemeenschapsgeld.

Geïnformeerd wordt of GS wel vertrouwen hebben in de oplossing. In de visie van de SGP zijn de voorwaarden, die worden gesteld voor de ondersteuning, niet erg hard. Crediteuren moeten € 4 ton toeleggen. De vraag is bij wie de rekening dan komt te liggen. Het saneringsplan bevat in de visie

van de SGP nogal wat breekbare schakels, waardoor het vertrouwen, dat tot een oplossing zal worden gekomen, niet hoog is.

Geïnformeerd wordt waarom GS het van groot belang achten dat het theatergezelschap blijft voortbestaan en of dit wellicht te maken heeft met de kandidaatstelling Utrecht Europese Culturele Hoofdstad. De SGP leest dit tussen de regels door en vraagt zich op grond hiervan af of GS DUS ook zouden hebben gesteund, indien dit niet zou spelen.

Samenvattend merkt spreker op dat de SGP tegen het verstrekken van de € 2 ton is. Het valt niet onder de kerntaken van de provincie en op grond daarvan besteed de SGP het geld liever aan iets anders.

Indien het geld dan toch wordt verstrekt, stelt de SGP voor dit in de vorm van een lening te doen.

De heer Van Hees merkt op dat een subsidierelatie, ook in dit geval weer een garantie is voor meer geld als het misgaat; dit in tegenstelling tot faillissementen van particuliere bedrijven, waar geen extra geld klaar ligt.

In de stukken staat dat het College eerst € 2 ton wil overmaken en later nog € 1 ton. Vervolgens komt er ook nog € 0,5 ton uit de Vrede van Utrecht. De vraag is ten koste waarvan dat gaat.

Uit het Jaarverslag blijkt dat specifiek één productie voor het financiële tekort zorgt van ruim € 1 mln. Samengevat moeten Henk en Ingrid eigenlijk nog meer betalen voor de opera van Lousewies en Alexander. Een risico van € 3 ton als beloning voor wanorde.

Geïnformeerd wordt wat de risico's zijn van een direct faillissement i.c. wat het de provincie kost in het geval er niet tot deze reddingsactie wordt overgegaan.

Het is de PVV voorts opgevallen dat op de website van DUS al heeft gestaan dat ze gered worden.

De vraag is hoe dit kan, omdat het politieke proces nog in volle gang is. Geïnformeerd wordt of het College toezeggingen heeft gedaan in die richting en zo ja, of die binnen haar mandaat lag.

Met betrekking tot de Raad van Toezicht valt op, dat het opzichtig mis gaat. De PVV roept het College derhalve op om toezicht te houden op het reddingsplan. De vraag is echter welk vertrouwen de belastingbetaler in dit alles mag hebben. Gezien de mededeling in de Staten, dat de Raad van Toezicht op afstand staat en het College geen directe invloed heeft op het beleid, heeft de PVV hierin weinig vertrouwen.

De PVV steunt het voorliggende voorstel niet; wat haar betreft moeten de bestuurders ook aftreden.

Tot slot wordt geïnformeerd waarom de woordvoering wordt gedaan door de artistiek directeur en niet door diegenen die verantwoordelijk zijn.

De heer Driehuijs merkt op dat de PvdA niet vrolijk werd van de berichtgeving, maar hierdoor niet geschokt is. De PvdA staat op het standpunt dat er een ontwikkeling in gang is gezet met het verwachtingspatroon dat, er "met wat ondernemerschap" wel wordt gekomen. Dat is dus niet het geval. Het eerste voorbeeld daarvan ligt thans voor.

Geïnformeerd wordt hoe het College het ondernemerschap van DUS op dit moment, tot nu toe en naar de toekomst toe ziet. Voorts wordt geïnformeerd wat DUS tot nog toe aan provinciale subsidie krijgt en wat vanaf 2013 niet meer. De vraag is wat dit betekent voor het rond krijgen van het financiële plaatje.

De VVD sprak over gouden subsidiekoorden. Met de thans voorliggende cijfers kan echter niet worden volgehouden dat als gevolg van de subsidieregeling geen reserves konden worden opgebouwd. Bij een tekort van miljoenen is het lastig om reserves op te bouwen.

De heer Kocken licht toe dat een ondernemende organisatie veel minder kan reserveren, omdat er voor het vermogen bepaalde maxima zijn bepaald in de subsidievoorschriften. Voorts is een voorwaarde dat het subsidiegeld ook in dat jaar moeten worden gebruikt. Het heeft derhalve geen zin om geld opzij te zetten, omdat daarmee het risico wordt gelopen in andere jaren minder geld te ontvangen.

De heer Driehuijs merkt op, dat het vorenstaande hem bekend was. Het gaat er echter om dat, indien op een voorstelling ondanks de subsidie € 8 ton verlies wordt geleden, het lastig wordt een reserve op te bouwen. Dat staat los van de subsidievoorwaarden, omdat de subsidie dan al is verrekend. De PvdA informeert vervolgens wat er intern gebeurt bij DUS. De PvdA kan zich voorstellen dat een en ander iets betekent voor de kostenstructuur van de organisatie. Hierover staat niets in de stukken.

Met betrekking tot de cijfers is een aantal brieven ontvangen; zowel van GS als van de gemeente Utrecht. De PvdA heeft daarbij de volgende vragen. Voor de opera op paleis Soestdijk was in 2012 een winst begroot van € 7 ton. Desondanks is er een tekort ontstaan van € 6 ton. Daar zit € 1,3 mln verschil tussen. Het verbaast de PvdA dat dit kan ontstaan. Vervolgens wordt geprobeerd dit zoveel mogelijk terug te brengen met de voorstellingen 'Veel gedoe om niks' en 'Rainman'. Hiermee moet het totaal tekort in 2012 uitkomen op € 1,2 mln. De PvdA constateert dat er ten opzichte van de € 1,3 mln nog € 2 ton bijkomt, omdat anders geen sprake kan zijn van een totaal tekort van € 1,5 mln. Het totale tekort over 2011 komt daarmee op € 2,1 mln. Geïnformeerd wordt hoe het nu precies zit en of dit betekent dat op elke voorstelling verlies wordt geleden.

De PvdA hecht eraan dit te leggen naast de voorgestelde oplossingrichting. Daarbij wordt een aantal bedragen gegeven in de vorm van leningen en in de vorm van extra subsidie. Dat doet niet alleen de provincie, maar ook de gemeente om vervolgens in vier gelijke termijnen vanaf 2013 het geld weer terug te gaan betalen. Indien echter op elke voorstelling verlies wordt geleden, is de vraag waar het geld vandaan wordt gehaald om genoemde leningen af te lossen.

Tot slot wordt geïnformeerd hoe nu verder zal worden gegaan.

Mevrouw Boelhauer onderschrijft dat er sprake is van veel gedoe, maar niet om niks. Een ernstig tekort als gevolg van tegenvallende bezoeken kan echter; dat is heel onvoorspelbaar. Spreekster memoreert in het kader van de bezoekersaantallen dat de opera op Soestdijk wel een enorm breed publiek heeft aangetrokken.

Wat GroenLinks betreft, ligt er een stevig herstelplan. Dat vindt GroenLinks ook goed. Niets doen zou in ieder geval leiden tot een faillissement. Soms moet een extra risico worden genomen om een stijgende lijn te verkrijgen. GroenLinks staat op het standpunt dat DUS die verantwoordelijkheid goed oppakt. Wel heeft GroenLinks zich eveneens verbaasd over het gebrek aan reactie van de Raad van Toezicht. Zij informeert of de Raad van Toezicht hierop, conform toezegging in de Statenvergadering, is aangesproken door het College en hoe hierop is gereageerd.

De verantwoordelijkheid die GS nemen sluit in de visie van GroenLinks aan bij een verantwoordelijkheid die de provincie mede heeft om dit toonaangevende gezelschap in Utrecht voort te laten bestaan. De vraag is ten koste van wat dat precies gaat.

Mevrouw Versteeg merkt op dat van een dergelijke berichtgeving niemand blij wordt, ook D66 niet. Thans is de vraag of dit gezelschap al dan niet wordt gered.

Op grond van de toelichting in de Statenbrief, de toelichting van GS in de Statenvergadering naar aanleiding van vragen van de SP, de constatering dat DUS een regiogezelschap is dat van groot belang is voor het theaterklimaat en de culturele kwaliteit van Utrecht, de provincie € 6 mln subsidie misloopt als zij dit niet doet en DUS een belangrijke pijler is van de culturele infrastructuur steunt D66 het reddingsplan maar wel op basis van de gestelde voorwaarden en het nadrukkelijk verzoek hierop scherp te monitoren.

D66 sluit zich aan bij het verzoek van de VVD, inzake versterking van toezicht en het financieel management van en door de Raad van de Toezicht. Gezien de rol van de gemeente Utrecht wordt geïnformeerd hoe het College van B&W hierin staat. D66 sluit zich voorts aan bij de vraag over de positie van de Raad van Toezicht, het feit dat zij niet reageerde en hoe dat verder gaat worden opgepakt.

Het bevreemdt D66 dat, een door het geraadpleegde marketingbureau, een dergelijke miscalculatie is gemaakt ten aanzien van de reprise van de opera op Soestdijk. De economische crisis kan een belangrijke reden zijn, maar het is wel duidelijk dat bij een subsidieverzoek zeer kritisch moet worden gekeken naar al te rooskleurige cijfers in ondernemingsplannen. In dit kader hecht spreekster eraan te wijzen op Het Filiaal, dat van de Raad voor Cultuur een positieve opmerking kreeg over haar realistische verwachtingen. D66 is van mening dat dit zou moeten worden beloond in plaats van dat een overschatting wordt beloond met een subsidie. Verzocht wordt aan te geven hoe GS daarmee in de komende jaren bij subsidieverzoeken denken om te gaan.

Mevrouw Hoek merkt op dat 50PLUS op het standpunt staat dat indien iets samen wordt aangeaan, en in het voorliggende geval gaat het ook om de nominatie Utrecht Culturele Hoofdstad, samen moet worden doorgegaan. De ontstane situatie wordt betreurd, maar 50PLUS ondersteunt op grond van het vorenstaande het voorliggende voorstel.

De voorstelling op Soestdijk is voor een groot deel afhankelijk van het weer. 50PLUS geeft als suggestie mee dat als een productie om dergelijke bedragen gaat de mogelijkheden worden bekeken van het afsluiten van een risicoverzekering.

50PLUS sluit zich aan bij de opmerking van de VVD dat het een les is. 50PLUS pleit ervoor er bovenop te gaan zitten en snel bij te sturen, zelfs als het gaat om bijstelling van de programmering van voorstellingen. Indien iedere voorstelling met verlies wordt gedraaid, kan worden besloten de verstelling te stoppen zodat er niet nog meer verlies ontstaat.

Mevrouw Nap deelt mede dat de stukken bij het CDA met name de vragen oproept hoe het zover heeft kunnen komen, of er een keuze is en hoe het in de toekomst beter zal worden gedaan. Hoe het zover heeft kunnen komen, staat in de visie van het CDA los van of het nu al dan geen gesubsidieerde organisatie betreft. Het heeft zover kunnen komen door slecht management. De vraag is hoe in de toekomst kan worden bewerkstelligd dat sprake is van een goed resultaat door een betere planning en dat de provincie sneller op de hoogte wordt gesteld van de financiële cijfers. In dat kader sluit het CDA zich aan bij het betoog van de VVD. De vraag is in hoeverre het mogelijk is vanuit de provincie dan wel de gemeente iemand toe te voegen aan de Raad van Toezicht. Het CDA is in het belang van de culturele infrastructuur voorstander van het voortbestaan van DUS en stemt derhalve in met het voorliggende voorstel.

De heer Schaddelee hoort thans mooie promotieverhalen over DUS en begrijpt zelfs dat DUS altijd als een solide organisatie is overgekomen. De praktijk is echter anders. De ChristenUnie vraagt zich af hoe de exploitatie van DUS in de afgelopen jaren is geweest. Geïnformeerd wordt of de provincie de ontstane situatie had kunnen zien aankomen. Voorts is de vraag of er serieus zicht is op een renderende toekomst. De ChristenUnie mist in het voorliggende herstelplan een toekomstvisie.

Gedeputeerde Pennarts zet uiteen dat het tekort op de begroting van DUS ook GS 6 juli jl. hebben verrast. Bij steun door de overheden is de voorwaarde gesteld dat alle partijen dienen mee te werken om tot een oplossing te komen. Aangezien aan die voorwaarde, waarbij de Raad van Toezicht een cruciale rol heeft gespeeld, tegemoet is gekomen staan GS op het standpunt dat het zin heeft om het financiële gebaar te maken, zoals verwoord in de voorliggende statenbrief.

De commissie is zeer kritisch over de rol van de Raad van Toezicht. Een overheidstoevoeging wordt gesuggereerd. De Raad van Toezicht staat echter verder af van de directievoering. In haar subsidievoorwaarden wil de provincie ook dat de organisaties zo worden georganiseerd.

De Raad van Toezicht heeft van de provincie het verwijt gekregen, dat zij beter en eerder geïnformeerd had willen worden over dit tekort. De Raad van Toezicht heeft daarop gereageerd met

een brief. De commissie mag ervan uitgaan dat ook in de toekomst nog wel een gesprek zal worden gevoerd met de Raad van Toezicht.

In de statenvergadering heeft spreekster al aangegeven dat de Raad van Toezicht een actieve rol heeft gespeeld, bij het realiseren van de oplossing van het probleem bij DUS.

Naar aanleiding van een desbetreffende opmerking van de heer Van Hees licht spreekster toe dat het tekort bij de Jaarrekening 2011, dat pas in mei jl. verschenen en in juni besproken, zichtbaar is geworden. Er was bij DUS geen aanleiding om zich zorgen te maken over de begroting. Die was altijd sluitend, producties zijn met succes afgerond. Het informeren past in de cyclus van Jaarrekeningen. Het idee was om het tekort in het ene jaar op te lossen met de omzet van het jaar daarop. Pas in de loop van het jaar ontstaat zicht op de planningen, termijnen, plaatsenverkoop. Het is derhalve niet iets dat direct op 1 januari helder is. Het is laat, omdat het terugkijkt op 2011. Dit zijn de feiten. De afweging is of meegegaan wordt in de oplossing.

GS staan op het standpunt dat DUS een cruciale rol speelt in de Vrede van Utrecht, in Utrecht Culturele Hoofdstad. Terecht wordt genoemd dat Het Filiaal een gezelschap is dat realistischer budgetteert en programmeert. DUS is echter niet voor niks het regio gezelschap van Utrecht. Er worden grote en spraakmakende producties neergezet. Daarbij zijn ook zekere risico's genomen, maar de provincie is door DUS wel bediend in haar geformuleerde doelstelling dat een regionale positionering en programmering tot stand moest komen. Met de opera voorstelling op Soestdijk is dat gelukt.

De heer Marchal informeert of de Raad van Toezicht, gelet op het feit dat zij op afstand zit, wellicht op het verkeerde been is gezet en derhalve maatregelen hadden moeten worden getroffen om de interne controle te verbeteren.

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat het haar bekend is dat de Raad van Toezicht al in 2011 met de directie van DUS om de tafel heeft gezeten en heeft aangegeven dat de kosten, zoals die zich ontwikkelden, omlaag moesten. Er zijn ook acties ondernomen om de kosten naar beneden te brengen. Er is een marktonderzoek gedaan naar de belangstelling voor een reprise van de opera voorstelling. Besloten is dat risico te nemen, omdat daarmee het eerdere tekort zou kunnen worden weggewerkt. Wat mee heeft gespeeld, is de economische ontwikkeling. Bij de eerste voorstelling werden de duurste kaarten het eerste verkocht, de voorstelling draaide goed en was winstgevend. Bij de reprise is het omgekeerde het geval geweest. De goedkope plaatsen gingen het eerst weg en de dure plaatsen bleven over. Daardoor is het tekort snel opgelopen.

De accountant heeft de cijfers gecontroleerd. Het komt ook bij een bedrijf voor dat negatief wordt afgesloten, maar met een goede prognose het vertrouwen wordt uitgesproken dat een en ander wordt rechtgetrokken in het jaar daarop. Dat is bij DUS het geval geweest. Pas in de loop van het jaar kan het verlies precies worden geprognosticeerd. Ook GS hebben uiteraard aangegeven dat zij een en ander liever eerder en sneller hadden willen weten; hoe eerder hoe sneller er kan worden bijgestuurd en hoe minder hoog het tekort oploopt.

Mevrouw Claus informeert wanneer de opdracht voor het marktonderzoek is gegeven..

Gedeputeerde Pennarts heeft het antwoord niet paraat en zegt toe daarop nader te zullen terugkomen richting de commissie.

Op dit moment wordt onderzocht of de subsidievoorwaarden beperkend werken in het kader van het cultureel ondernemerschap. Dit onderwerp komt volgende maand terug in de notitie over cultureel ondernemerschap.

Naar aanleiding van een desbetreffende opmerking van de heer Driehuijs bevestigt spreekster dat de notitie over cultureel ondernemerschap geen betekenis meer zal hebben voor DUS, omdat de subsidierelatie met DUS met ingang van 2013 wordt verbroken.

Met betrekking tot de bijdrage licht spreekster toe dat de Staten in hun vergadering van juli 2011 een frictiebudget ter beschikking hebben gesteld voor de cultuurportefeuille om eventuele knelpunten op te lossen. Daaruit wordt deze oplossing gefinancierd.

Mevrouw Claus merkt op dat uit de bijlage bij de Begroting blijkt, dat in de frictiepot nog maar € 30.000 zit. De SP acht het niet mogelijk dat daar de bijdrage aan DUS al vanaf is. Desgevraagd zegt zij toe de gegevens waarop zij een en ander baseert na de vergadering te zullen overleggen, waarna gedeputeerde Pennarts hierop nader zal terugkomen.

Gedeputeerde Pennarts vervolgt, dat het zeker is dat het Rijk bijdraagt. Daarnaast zal het Rijk een deel van haar subsidiegelden iets eerder beschikbaar stellen.

In de visie van spreekster is het marktonderzoek goed geïnterpreteerd en is het zakelijke besluit op basis van de juiste argumenten genomen. Er was geen aanleiding om daaraan te twijfelen. Helaas is de provincie geconfronteerd met het feit, dat het niet heeft uitgepakt zoals werd gedacht.

GS hebben bij de Raad van Toezicht de vraag neergelegd over de sturing. Hierbij zij wel opgemerkt dat de provincie zich moet realiseren dat een creatief directeur als Jos Thie de Utrechtse Spelen is. Het is geen groot gezelschap met vast personeel; er werken veel freelancers. De zakelijke- en artistieke leiding zijn de ruggengraat van het gezelschap. Vervangen is niet eenvoudig, omdat het om een creatief product gaat.

De veronderstelling dat de ontstane situatie volledig het gevolg is van mismanagement acht spreekster onterecht. Het heeft te maken met risicovolle, gedurfde producties zoals de provincie Utrecht deze ook graag ziet. Producties waar mensen om die reden op af komen. DUS heeft in een tegenvallend economisch klimaat de wind tegen gehad met de ontstane situatie als gevolg. Spreekster hoopt dat de Staten de argumentatie om DUS te steunen begrijpt.

De Vrede van Utrecht heeft een aandeel in de oplossing, omdat DUS in het jaar van de Vrede van Utrecht (2013) een cruciale rol vervult met de productie Mogadishu dat aansluit op de thematiek van de Vrede van Utrecht. Een en ander resulteert eveneens in een groot cultuur educatie programma, waarbij alle middelbare scholen worden benaderd en een voorstelling zullen bijwonen.

Dat de voorstelling 'Veel gedoe om niks' weinig publiek trekt heeft een grote impact. In het herstelplan zijn de opbrengsten van de voorstellingen echter laag ingeschat, om niet achteraf met een tekort te worden geconfronteerd. Als de feitelijke opbrengsten positiever uitvallen, biedt dat DUS de mogelijkheid om een buffer op te bouwen.

In de praktijk valt de zaalvulling van 'Veel gedoe om niks' mee. De zalen zijn zodanig gevuld, dat er nog van een plezierige voorstelling sprake is. Een negatieve publicatie in de krant heeft altijd een negatieve impact op de bezoekersaantallen van lopende en toekomstige voorstellingen. Spreekster betreurt dit, omdat de voorstellingen moeten bijdragen aan het oplossen van het tekort.

Tot het moment dat GS werden geconfronteerd met dit verlies, had spreekster een hoge dunk van het ondernemerschap van DUS. Dit kwam niet in de laatste plaats omdat de creatief directeur ca vier weken daarvoor in een gesprek in het kader van de afbouw van de provinciale subsidie de indruk wekte, dat DUS goed door kon op de manier waarop het was gepland voor de komende jaren. Voor haar was dit het voorbeeld van een flexibele organisatie, omdat de provincie de grootste subsidieverstrekker was van DUS en de subsidierelatie met ingang van 2013 afloopt.

Met betrekking tot wat dit intern voor DUS betekent licht spreekster toe, dat in het reddingsplan geen rekening is gehouden met een provinciale bijdrage, wel met een verhoogde gemeentelijke bijdrage. Met de € 2 ton bijdrage in het tekort en de een jaarlijkse participatie in de lening voor € 1 ton is de provinciale band met DUS in feite voorbij.

Hoe de lening wordt afgelost is een afspraak tussen DUS en de Stad Utrecht. Dat wordt in termijnen van 4 jaar gedaan; er wordt uiteindelijk betaald uit de opbrengst van de voorstellingen. Die zijn in het plan laag geprognosticeerd, waarmee het tekort hoog is ingeschat. De gemeente Utrecht blijft subsidieverstrekker van DUS, waardoor desnoods nog een verrekening met de subsidie kan plaatsvinden.

De heer Marchal memoreert zijn vraag of de bijdrage van de provincie niet als lening kan worden verstrekt.

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat het bedrag zo is opgebouwd dat de organisatie een deel als lening kan terugbetalen. DUS zal het pand, dat zij hebben verkocht om de kosten te dekken, moeten

huren. In de exploitatie moet tevens een lening in vier jaar worden afgelost. De lening moet wel acceptabel zijn. De provincie participeert bewust niet in die lening, omdat de provincie voor de komende jaren geen relatie meer heeft met DUS. Vanuit de historie, de band met DUS en de rol die DUS speelt in toekomstige culturele programma's is de provincie bereid € 2 ton beschikbaar te stellen om het probleem op te lossen.

Bij de heer Marchal roept dit de vraag op of wel aan een gedegen nieuwe financiële constructie wordt gewerkt i.c. waarop het vertrouwen van GS in de toekomst is gebaseerd. De SGP kan zich voorstellen dat de bijdrage in de vorm van een zachte lening wordt verstrekt, die desnoods in 10 jaar wordt terugbetaald. De SGP staat op het standpunt dat de gemeenschap hiervoor niet moet hoeven te betalen.

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat zij vertrouwen heeft in de oplossing, de combinatie zoals die nu tot stand is gekomen. Dat bestaat voor een deel uit de verkoop van het pand, crediteuren die een flinke duit in het zakje doen, een lening van de gemeente Utrecht, een financiële bijdrage van de overheden en de RABO bank die soepel met haar kredietfaciliteit wil omspringen. Zij is ervan overtuigd dat DUS met deze oplossing op de lange termijn een goed cultureel aanbod kan neerzetten. Dat de Raad van Toezicht niet heeft gereageerd is een kwestie van afspraken. Het is een maatregel en een probleem, dat het theatergezelschap aangaat. Daarom is de directie van DUS als woordvoerder aangewezen. Dat wekt wellicht de indruk dat de Raad van Toezicht zich in stilzwijgen hult of haar verantwoordelijkheid niet neemt. Dat is niet het geval. De Raad van Toezicht is wel degelijk actief op de achtergrond. Zij staat op het standpunt dat de Raad van Toezicht uit leden bestaat die een inhoudelijke bijdrage kunnen leveren en in dit stadium zeker als klankbord hebben gediend voor de directie van DUS.

Door D66 wordt de bijdrage aan het theaterklimaat en de culturele infrastructuur erkend met daarbij de kanttekening, dat cultureel ondernemerschap ook hier een rol speelt. DUS is een van de ondernemende gezelschappen en ook een voorbeeld naar andere theatergezelschappen in de regio. In die zin is het jammer dat de provincie de organisatie moet steunen.

Het versterken van toezicht is vanuit provinciaal oogpunt niet meer actueel, omdat het contact met DUS met ingang van 2013 wordt verbroken. Het is wel iets dat richting andere culturele gezelschappen, waarmee de provincie een subsidierelatie heeft, moet worden bekeken in de zin op welke wijze de provincie ervoor kan zorgen dat zij tijdig en effectief wordt geïnformeerd. De vraag is of dat in een versterkte toezichtrol moet zitten of meer in de timing en de informatie die wordt teruggevraagd.

Mevrouw Versteeg onderschrijft dat de subsidierelatie met DUS met ingang van 1 januari 2013 wordt verbroken. Daarnaast is echter sprake van een reddingsoperatie waaraan een aantal voorwaarden is verbonden. In dat opzicht kan D66 zich voorstellen dat de provincie een vinger aan de pols houdt.

Gedeputeerde Pennarts bevestigt dat de provincie betrokken blijft bij DUS in verband met de verantwoordelijkheid om erop toe te zien dat de bijdrage goed wordt besteed en de lening ook terugkomt. Op de lange termijn heeft de provincie geen intensieve subsidierelatie meer met DUS behalve vanuit de Vrede van Utrecht en Utrecht Culturele Hoofdstad.

Mevrouw Versteeg memoreert dat haar vraag enerzijds betrekking had op het toezicht op grond van de voorwaarden in het kader van de bijdrage aan het herstelplan. D66 gaat hiermee akkoord op voorwaarde dat sterk op genoemde voorwaarden wordt gestuurd. Anderzijds vraagt D66 zich in algemene zin af hoe de provincie bij toekomstige verzoeken om subsidies omgaat met een miscalculatie op basis van een marketingonderzoek als onderdeel van het ondernemersplan.

Gedeputeerde Pennarts antwoordt van mening te zijn dat het economisch klimaat in dit geval nadrukkelijk een rol heeft gespeeld. Niemand is uit op een debacle. Wat hier is gebeurd met de publieke belangstelling heeft wel degelijk te maken met de economische crisis, die op het moment van het marktonderzoek kennelijk nog niet was te voorzien.

In de visie van spreekster zit er een spanningsveld tussen het alert zijn op gezelschappen die misschien wel te overmoedig inschatten en het op afstand zitten van de bedrijfsvoering van een cultureel gezelschap. De provincie kan invloed hebben op Raden van Toezicht bv. als het gaat om de samenstelling. In het geval van alle subsidierelaties zou de provincie daar scherp in moeten zijn. Tegelijkertijd is een feit dat de provincie voor een deel op afstand van de bedrijfsvoering van een cultureel gezelschap zit. Het is derhalve zaak om de contacten te onderhouden, de jaarverslagen te lezen en aangesloten te blijven. De toezichttaak is er een die min of meer op afstand is. De besluiten worden met name genomen door de zakelijke leiding van een gezelschap.

Met betrekking tot de opmerking over het afsluiten van een risicoverzekering kan spreekster zich voorstellen dat alle investeringen zijn afgewogen tegen de eventuele opbrengst. Bekend is dat het weer in geval van een buitenproductie moeilijk te verzekeren is en tegen zeer hoge kosten. Dat zal in de afweging een rol hebben gespeeld.

Spreekster staat op het standpunt dat slecht ondernemerschap slechts ten dele aan de orde is. De economische crisis en de gevolgen daarvan hebben een hele belangrijke rol gespeeld bij wat DUS is overkomen. Alle partijen nemen hun verantwoordelijkheid bij de het tot stand komen van de oplossing. Ondernemerschap is ook dat DUS partijen aan zich heeft weten te binden die thans met elkaar naar een oplossing zoeken. Dat geeft voor GS het vertrouwen dat DUS in de toekomst gezond kan blijven draaien.

Spreekster staat op het standpunt dat er met deze oplossing serieus zicht is op duurzaam herstel. De provincie zou hier anders ook niet zijn ingestapt. In de afgelopen jaren is de exploitatie positief geweest. Er was sprake van goed bezochte voorstellingen met nu helaas deze grote tegenvaller, die in de visie van GS met elkaar moet worden opgelost.

De heer Kocken memoreert reeds in eerste termijn te hebben uitgesproken dat de VVD het voorliggende voorstel steunt.

Met betrekking tot het toezichthouderschap vanuit de provincie deelt de VVD de argumenten om dit op de langere termijn niet te doen. De provincie investeert echter tijdelijk weer in DUS. In dat kader kan de VVD zich voorstellen dat de provincie iets dichterbij wil zitten.

Mevrouw Claus deelt mede dat een aantal van haar vragen in eerste termijn niet is beantwoord w.o. de vraag of het zeker is dat het Rijk zal bijdragen en wat het Rijk bedoelt met het vooruitschuiven van het geld.

De SP hecht voorts aan een toezegging dat geen beslissing wordt genomen over het herstelplan voordat de uitkomst van de externe toetsing bekend is.

In de begroting 2012 staat dat het frictiebudget bestemd is voor het opvangen van afwikkeling van bezwaren en zorgvuldig afbouwen van bijdragen. De SP verzoekt na te gaan hoe het zit met de financiën, omdat hierover anders geen beslissing kan worden genomen.

Op grond van het vorenstaande steunt de SP het voorliggende voorstel vooralsnog niet.

De heer Marchal merkt op, dat diverse keren wordt gesproken over falend beleid. Dat wordt min of meer ontkracht door te verwijzen naar de economische crisis. De SGP brengt daar tegenin dat de crisis niet van gisteren is.

Tussen de regels door leest de SGP dat de ondersteuning ook te maken heeft met het bidboek en de kandidaatstelling Utrecht Culturele Hoofdstad. Geïnformeerd wordt of deze stap ook zou zijn gezet als dit niet zou spelen.

Met betrekking tot het saneringsplan memoreert spreker dat de genoemde crediteuren minimaal € 4 ton moet opleveren. Dat wekt de indruk, dat de strop om de nek van een ander wordt gelegd. De vraag is om wat voor crediteuren dit gaat en of die al akkoord zijn gegaan.

Samenvattend is de vraag hoe zeker de breekbare schakels in het saneringsplan zijn.

De SGP is tegen het voorliggende voorstel.

De heer Van Hees deelt mede dat een aantal vragen van de PVV nog onbeantwoord is gebleven w.o. de opmerking over de website van DUS dat DUS was gered. De PVV vraagt zich af of er al toezeggingen zijn gedaan rond de tijd van de publicatie op de website. Voorts wordt geïnformeerd wie de schuldeisers zijn en of dit wellicht ook andere gesubsidieerde instellingen zijn. De PVV vraagt zich af of de zakelijk directeur kan aanblijven, wat van de gesprekken met de Raad van Toezicht wordt verwacht en of niet wordt overgegaan tot hardere sancties in deze. In eerste termijn is reeds aangegeven dat de PVV het voorstel niet steunt.

De heer Driehuijs memoreert een rekensom te hebben gemaakt, waarop niet is gereageerd. Het huren van een pand, het wegvallen van de provinciale subsidie met ingang van 2013 leggen al veel druk op de exploitatie. Daar worden nog eens de leningen aan toegevoegd, die vanaf 2013 terugbetaald moeten gaan worden.

Zoals in eerste termijn is aangegeven, hetgeen niet is bestreden, wordt op elke voorstelling verlies geleden. Daarmee wordt het tekort van 2011 in 2012 alleen nog maar groter.

De PvdA zegt hiermee niet dat de provincie moet stoppen met DUS, want de PvdA steunt dat DUS belangrijk is. De PvdA vraagt zich echter wel af wat de realiteitswaarde is van deze oplossingsrichting naar de toekomst toe.

Dat brengt spreker bij het voornaamste punt van de PvdA t.w. het cultureel ondernemerschap. Aangegeven is dat DUS tot nu toe als zeer ondernemend wordt gezien. Dat onderschrijft de PvdA. Tegelijkertijd moet worden geconstateerd dat het ondernemerschap niet leidt tot economische zelfstandigheid. Ondernemerschap uit zich bv ook in het vernieuwend durven zijn, risico's durven nemen, onorthodoxe dingen doen. De voorstelling op paleis Soestdijk is iets dat vernieuwend is en dat zou moeten worden gewaardeerd. Kennelijk is dat financieel niet rond te krijgen. De vraag is derhalve hoe realistisch het nu is om te denken dat dit soort producties zonder subsidie kunnen in de toekomst.

Mevrouw Versteeg merkt op dat de PvdA een relatie legt tussen cultureel ondernemerschap en economische zelfstandigheid. D66 ziet cultureel ondernemerschap echter als bewijs van maatschappelijke relevantie. Het is mooi indien dat zonder subsidie zou kunnen, maar dat is niet de eerste inzet bij cultureel ondernemerschap.

De heer Driehuijs vraagt zich op grond van het vorenstaande af hoe realistisch het Coalitieprogramma dan is op dit punt. Hij voorspelt dat het dan niet lang zal duren voordat de volgende met problemen bij de provincie aanklopt.

Spreker vestigt tot slot de aandacht op het toezicht. Een aantal fracties bepleit een strakker toezicht. De PvdA staat hier dubbel in. Zowel het pleidooi wordt ondersteund als de mening van GS in deze. Op grond hiervan geeft de PvdA als suggestie mee dat DUS met de partijen, die nu inspringen, de afspraak maakt dat de situatie periodiek wordt gemonitord door de exploitatie tweemaandelijks voor te leggen aan de provincie en de gemeente, zodat een vinger aan de pols kan worden gehouden.

Mevrouw Boelhauer deelt mede dat GroenLinks zich aansluit bij het voorstel van de PvdA. Spreekster is nog wel geïnteresseerd in het overleg met en de reactie van de Raad van Toezicht. GroenLinks zal het voorliggende voorstel steunen. Daarbij is zij zich ervan bewust dat er een zeker risico in zit voor de toekomst, maar indien niks wordt gedaan is het zeker dat het niet goed gaat met DUS.

Mevrouw Versteeg deelt mede dat D66 zich inhoudelijk aansluit bij het betoog van GroenLinks. In de richting van de PvdA merkt spreekster op dat keuzes zijn gemaakt ten aanzien van wat al dan geen kerntaak van de provincie is. Omwille van de tijd zal spreekster die discussie niet opnieuw voeren.

Mevrouw Hoek deelt mede dat 50PLUS zich aansluit bij voorgaande sprekers.

In het voorliggende voorstel staat dat een provinciale subsidie ten laste kan komen van de begroting Cultuur; daarin zijn voldoende middelen beschikbaar voor de provinciale bijdrage van € 2 ton. De vraag is of van de laatste zin geen precedentwerking uitgaat. Spreekster geeft in overweging die zin te schrappen. Op grond van het feit dat het niet mogelijk bleek het Filmfestival uitstel te geven, meende 50PLUS dat de pot al leeg was. De vraag is hoeveel er nog in de pot zit.

50PLUS steunt het voorliggende voorstel maar geeft daarbij wel mee dat de provincie alert moet blijven.

Mevrouw Nap memoreert al in eerste termijn te hebben aangegeven dat het CDA het voorliggende voorstel steunt.

In de visie van het CDA gaat de provincie niet over het al dan niet vervangen van de zakelijk directeur.

Over het voorstel van de VVD twijfelt het CDA. Enerzijds zou het goed zijn als er iemand van de provincie tijdelijk wordt toegevoegd aan de Raad van Toezicht, anderzijds gaat de provincie daar niet over.

De heer Schaddelee vraagt zich af wat DUS zo onmisbaar maakt, dat het de provincie € 3 ton waard is.

De ChristenUnie staat op het standpunt dat overheidsgeld niet de oplossing van het probleem is, maar een onderdeel van het probleem. Dat geldt eveneens voor het toezicht. De VVD stelt in feite voor om DUS onder curatele te plaatsen. De ChristenUnie weet niet of de provincie dit moet doen, zeker als zij die relatie juist geheel aan het afbouwen is.

Door de SP is opgemerkt, dat het frictiebudget nog slechts € 30.000 bedraagt. De ChristenUnie gaat er vanuit dat, indien er financieel iets extras moet worden geregeld, dit wel eerst ter besluitvorming aan de Staten wordt voorgelegd.

De ChristenUnie vraagt zich tot slot af of met het steunen van dit voorstel niet de deur wordt opengezet voor anderen, omdat alle culturele instellingen last zullen hebben van de economische crisis. Op grond hiervan is de ChristenUnie tegen het voorliggende voorstel.

De voorzitter hecht eraan op te merken dat zij het, gezien de discussie, voor GS van belang achtte om te weten hoe de mening binnen de verschillende partijen ligt. In het kader van het voorliggende voorstel is dit formeel niet nodig, omdat de Staten al hebben besloten over het frictiebudget.

Gedeputeerde Pennarts zet uiteen dat de provincie intensiever verbonden zal blijven met DUS voor de tijd dat de lening loopt en de aanzienlijke periode, waarin het geld van de provincie een rol speelt bij het tot stand brengen van de oplossing.

Als het gaat om de invulling van het toezichthouderschap is spreekster in algemene zin geen voorstander van een provinciale vertegenwoordiger in Raden van Toezicht. Bij subsidieverlening moet de provincie er wel in de planning & controlcyclus voor zorgen dat zij op tijd op de hoogte is en daarin ook een actieve rol speelt.

Het Rijk zal bijdragen. DUS is een van de acht grote nationale gezelschappen. Dat is ook de reden dat Utrecht dit gezelschap graag behoudt voor de regio. Het Rijk betaalt € 1,5 mln subsidie per jaar.

Als DUS omvalt, gaat dat bedrag naar een andere regio toe en heeft Utrecht geen gezelschap meer van dat kaliber. Dat heeft een rol gespeeld bij het besluit om DUS te ondersteunen.

Zoals reeds door de voorzitter is gememoreerd, behoeft het voorliggende voorstel niet ter besluitvorming aan de Staten te worden voorgelegd. GS hebben hiertoe besloten in hun vergadering van 11 september jl. Zij vindt het wel van belang om de Staten hierover te informeren en te vernemen hoe deze actie wordt beoordeeld.

Als Utrecht Culturele Hoofdstad niet had gespeeld zou de provincie dit ook hebben gedaan, omdat GS op het standpunt staan dat de provincie een verantwoordelijkheid heeft vanuit het verleden als grootste subsidiënt van DUS. Vanwege het feit dat DUS een regionale doelstelling realiseert en omdat DUS een prominente rol speelt in het culturele aanbod bij de Vrede van Utrecht.

Het plan is financieel getoetst voor wat betreft de bedragen, de aannames en de participanten. Dat is door een accountant gedaan. Ook het vertrouwen in DUS heeft een rol gespeeld bij de afweging.

Het vooruitschuiven van bedragen houdt in dat het Rijk bereid is om al toegezegde bedragen eerder over te maken, waardoor DUS sneller over liquide middelen kan beschikken.

De Raad van Toezicht en de zakelijk directeur blijven aan om de oplossing te bewerkstelligen.

Uiteraard zal met de Raad van Toezicht het gesprek worden gevoerd over hoe dingen zijn gegaan en hoe het in de toekomst verder moet. Dat gesprek heeft nog niet plaatsgehad. Er is met elkaar gesproken over het tot stand brengen van een oplossing.

De PvdA maakt een rekensom waarbij de winst en het tekort worden opgeteld. Die optelsom is echter niet gemaakt. De tekorten van 2011 ad € 6 ton en 2012 ad € 1,5 ton hebben geleid tot de opstelsom van € 2,1 mln.

Onderschreven wordt dat er veel druk ligt op de exploitatie van DUS. Er moet huur worden betaald voor het pand, de lening moet worden afgelost terwijl op de voorstellingen verlies wordt geleden.

Spreekster licht toe dat de voorstellingen in deze periode op een bepaalde omzet zijn geprognosticeerd. Die omzet is voor de komende jaren heel laag gesteld. In de rekensom is derhalve rekening gehouden met een hele lage opbrengst van de producties van de komende periode. Is er sprake van een meevaller, dan kan dit als positieve inkomsten voor de organisatie worden ingeboekt. In de visie van spreekster is het niet realistisch te denken dat dit zonder subsidie kan. Deze plannen zijn gemaakt vanuit een bestaande situatie, waarin sprake was van een subsidie van het Rijk, de provincie en van de gemeente. In de toekomst is er een andere subsidiesamenstelling. Als een bedrijf ondernemend is, hetgeen DUS is, zal zij er in haar planvorming rekening mee houden dat er meer externe middelen moeten worden binnengehaald. Het zal zeker gevolgen hebben voor de frequentie van voorstellingen, voor de omvang van voorstellingen. Wellicht voor de durf die DUS aan de dag wil leggen bij voorstellingen, maar het zou er ook toe kunnen leiden dat ze andere participanten weten aan te trekken die het avontuur met wat minder overheden en wat meer commerciële slagkracht wel aandurven met een gezelschap als DUS. Het zal hoe dan ook leiden tot een andere manier van werken dan waarvan nu sprake is.

Spreekster hecht eraan op te merken dat dit gebeurt in een financiële situatie waarbij de provincie ook nog een van de participanten is in de exploitatie van DUS.

Er is een zorgvuldige afweging gemaakt als het gaat om de precedentwerking. Er wordt niet licht omgesprongen met het beschikbare budget. Op het moment dat besloten wordt middelen beschikbaar te stellen uit het frictiebudget is een scherpe afweging dat ook een deel in garantstellingen zit. Dat is geld dat niet meer kan worden uitgegeven. Spreekster heeft nog altijd de hoop dat met een goede sturing en betrokkenheid van de provincie een deel van die garantstellingen in de toekomst niet nodig zal zijn.

De voorzitter rondt de discussie over dit onderwerp af met de toezegging dat op basis van het verslag zal worden bekeken of er nog vragen zijn die onbeantwoord zijn gebleven.

In verband met de tijd wordt op voorstel van de voorzitter besloten thans eerst agendapunt 9 te behandelen.

9. Statenbrief Festivalbeleid-toezeggingen en motie

De voorzitter deelt mede dat zich voor dit onderwerp een inspreker heeft gemeld, die zij vervolgens als eerste het woord geeft.

De inspreektekst van mevrouw Meurs, lid van het Bestuur Stichting Organisatie Oude Muziek, is als bijlage bij het verslag gevoegd. Korthedshalve zij verwezen naar de inhoud.

De heer Marchal hoort de inspreekster zeggen, dat het Festival Oude Muziek niet gered is. Geïnformeerd wordt of deze informatie bekend is bij GS en hoe een en ander is gecommuniceerd.

De heer Kocken merkt op dat het economisch effect voor het Festival Oude Muziek voldoende duidelijk is.

Indien de in het voorliggende stuk voorgestelde subsidie doorgaat, zakt het Festival Oude Muziek tot 60% terug. Geïnformeerd wordt welke versterking nodig is van de staf om deze transformatie te kunnen doen en hoeveel tijd er nodig is om meer eigen inkomsten te verwerven.

De heer Van Hees begrijpt dat het gaat om een tekort van ruim € 5 ton. De PVV vraagt zich af hoeveel er nodig is om op redelijke termijn uit de zorgen te komen.

De heer Driehuijs deelt mede dat de PvdA zich aansluit bij de vraag van de PVV.

Mevrouw Boelhauer memoreert dat gesproken wordt over een tekort van € 5 ton. Er wordt eveneens gesproken over een bezoekersaantal van 52.000. $52.000 \times € 10$ is € 5 ton. GroenLinks verwacht niet dat het gat daarmee kan worden gedicht, maar verzocht wordt om een uitleg waarom dat niet zou kunnen.

Mevrouw Versteeg informeert hoeveel het Festival Oude Muziek percentueel zakt qua inkomsten.

Mevrouw Hoek merkt op dat de Stichting Organisatie Oude Muziek altijd subsidie heeft gekregen. Op een bepaald moment werd bekend, dat dit zou afnemen. Geïnformeerd wordt welke maatregelen zijn genomen om het tekort te voorkomen.

Mevrouw Meurs zet uiteen dat alle informatie over de situatie van de Stichting Oude Muziek bekend was/is bij de provincie Utrecht. Het grootste gat dat in de loop van dit jaar is gevallen, is het wegvallen van de Rijkssubsidie omdat de Stichting geheel uit de basisinfrastructuur is gevallen. Dat betekent een gat van € 8 ton. Dat was bekend. Ook is bekend dat de Stichting het maximale bedrag heeft gekregen van het Fonds voor de Podiumkunsten ad € 250.000.

De grote opgave voor de komende periode is meer eigen inkomsten genereren van individuele donateurs, nog meer differentiëren in de kaartverkoop, het vinden van andere sponsors. Er worden derhalve drie wegen bewandeld.

Wat de Stichting nodig heeft is een hele sterke marketingstrategie. Dat wordt nu gedaan met vrijwilligers en de mensen om de Stichting heen. Als de Stichting deze omslag wil maken is op dat gebied meer kwaliteit en capaciteit nodig. De Stichting wil de kwaliteit van het Festival, die nu op een wereldniveau staat, behouden.

Met betrekking tot de vraag hoeveel geld en hoeveel tijd nodig is om uit de zorgen te komen antwoordt spreker dat het schuivende panelen zijn. De Stichting moet de beslissing van de gemeente Utrecht, die ook een van de subsidieverstrekkingen is, nog afwachten. Om uit de zorgen te komen is minimaal € 2 – 3 ton extra nodig, om deze omslag te kunnen maken.

De omzet van de organisatie bedraagt € 2,4 mln. In de afgelopen periode is de organisatie al toegegaan naar 50% eigen inkomsten. Daarin is derhalve al een enorme stap gezet o.a. door meer donateurs te werven, door de kaarten duurder te maken en meer te differentiëren in de kaartverkoop. Er kan echter niet eindeloos worden doorgedaan met het duurder maken van de kaarten, omdat er dan minder bezoekers zullen komen.

De Stichting denkt met het nu ingezette beleid wel meer donateurs te kunnen werven. Er kunnen niet meer concerten worden gegeven, maar er kan wellicht nog iets meer worden gedifferentieerd in de kaartverkoop.

De Stichting wil niet inboeten op de kwaliteit en binnen de organisatie zijn ook geen mogelijkheden meer om het met minder te doen. Aan alle kanten wordt geprobeerd ondernemender en innovatiever te zijn, maar op een gegeven moment houden de mogelijkheden op.

Feitelijk verliest de Stichting in eerste aanleg de € 8,5 ton van het Rijk. Daarvoor wordt € 2,5 ton terug gekregen van het Fonds voor de Podiumkunsten. Van de provincie krijgt de Stichting een kleine € 1,5 ton. Het gat blijft derhalve ca € 5 ton.

Desgevraagd door mevrouw Versteeg licht spreekster toe dat de Stichting in de huidige situatie ongeveer de helft van haar subsidie verliest.

De Stichting heeft drie jaar geleden al behoorlijk veel maatregelen genomen door de hele programmering te veranderen, het aantal donateurs zoveel mogelijk op te hogen, de prijsstelling te veranderen, nog efficiënter te gaan werken door te snijden in de organisatie, bepaalde vacatures niet op te vullen, meer te werken met vrijwilligers.

De Stichting heeft pas dit jaar gehoord dat zij uit de basisinfrastructuur is gevallen. In eerste instantie is getracht daar op een of andere manier in te kunnen blijven. Vervolgens heeft Stichting zich gewend tot de lagere overheden en is inmiddels ook in gesprek gegaan met mogelijke sponsors uit het bedrijfsleven. De Stichting is echter niet de enige die aan die deur klopt.

De voorzitter bedankt mevrouw Meurs voor haar komst en inbreng. Zij stelt vervolgens de voorliggende Statenbrief inhoudelijk aan de orde.

Mevrouw Nap memoreert dat het Festivalbeleid al eerder in de Staten is besproken, waarbij de vier grote festivals aan de orde zijn gekomen. Daarbij viel op dat het om vier festivals in Utrecht ging en geen enkele uit de regio. In het voorliggende stuk komen daar nog 5 kleine festivals bij, waarvan drie in Utrecht en 2 in Amersfoort. Dat verbaast het CDA. Geïnformeerd wordt of andere gemeenten in de regio niet zijn benaderd of niet konden inschrijven.

Met betrekking tot de reactie op de motie over gezamenlijke visie voor verbetering van samenwerking is het CDA van mening, dat een en ander wel erg terughoudend is. Het CDA pleit voor een meer enthousiaste aanpak.

Ten aanzien van de financiën valt op dat het beschikbaar budget ad € 1 ton gelijk over de vijf kleine festivals wordt verdeeld, terwijl dit bij de vier grote festivals niet het geval is. Geïnformeerd wordt hoe die verdeling tot stand is gekomen.

Mevrouw Hoek deelt mede dat 50PLUS zich in grote lijnen kan vinden in het voorliggende voorstel. 50PLUS sluit zich aan bij de vraag van het CDA over de aanmelding van festivals uit de regio.

Mevrouw Versteeg deelt mede dat D66 er vanuit gaat dat voor wat betreft de keuze voor de festivals goede criteria zijn gehanteerd. D66 is wel benieuwd naar het antwoord op de vraag van het CDA. Wat de moties betreft deelt D66 de mening dat het belangrijk blijft om de samenwerking aan te gaan. D66 waardeert dat aan de festivals eerst enige ruimte is gegeven om zich bewust te worden van het feit welke subsidie nu al dan niet naar de festivals toegaat. Nu duidelijkheid is over de verdeling gaat D66 er wel vanuit dat de samenwerking vol verve wordt opgepakt.

Ten aanzien van de verdeling van de grote festivals wordt aangegeven dat er drie criteria zijn gehanteerd, waarbij D66 met name de aandacht vestigt op het criterium continuïteit. Aanvankelijk las D66 dat als continuïteit van voortbestaan, maar zij begrijpt thans dat het met name gaat om continuïteit van financiering. Dat verbaast D66, omdat de verdeling in cijfermatig opzicht goed lijkt. De vraag is of niet op visie moet worden verdeeld. De provincie staat een festivalbeleid vanuit een economische invalshoek voor. Daarmee wordt Utrecht op de kaart gezet. Er zijn vier festivals

uitgekozen die in de visie van de provincie representatief zijn in de provincie Utrecht. Op grond van het vorenstaande staat D66 op het standpunt dat er dan ook voor moet worden gezorgd dat die festivals overeind blijven. Dat geldt voor alle festivals. Het zijn moeilijke tijden. Derhalve geen versie 2.0 maar een versie 0.8, maar dan ook voor allemaal. Indien D66 thans naar de verdeling kijkt dan komt het Festival Oude Muziek er zeer karig vanaf.

Indien vorenstaand betoog wordt onderschreven, is de vraag hoe de provincie dit gaat doen. DUS wordt overeind gehouden, omdat dit gezelschap een belangrijke rol speelt in de infrastructuur. D66 vindt dat dit eveneens geldt voor het Festival Oude Muziek.

Mevrouw Boelhauer merkt op dat alle instellingen/organisaties die iets hebben aangevraagd in het voorliggende stuk staan genoemd en de keuze voor de vijf kleine festivals goed is beargumenteerd. Kennelijk zijn vanuit andere gemeenten geen aanvragen ontvangen.

Ten aanzien van de grote festivals is de opmerking over samenwerking duidelijk. De tendens is dat dit voordeel op kan leveren. Geïnformeerd wordt of de festivals daarop al hebben gereageerd. De criteria voor de verdeling zijn op zich duidelijk. D66 gaat met name in op het ondernemerschap. GroenLinks heeft de indruk dat dit vooral wordt beloond, maar de vraag is of dit ook niet in zekere mate tegenstrijdig is. GroenLinks pleit voor een overzicht waarin tot uiting komt, wat de criteria cijfermatig betekenen. Voorts wordt gepleit voor inzicht in de ontwikkeling van de Rijkssubsidie. Spreekster meent dat op het moment dat de Staten hierover spraken nog niet bekend was dat het Festival Oude Muziek uit de basisstructuur zou vallen. De vraag is of de invloed hiervan niet zou moeten worden meegenomen.

De heer Driehuijs memoreert dat het voorliggende stuk de weerslag betreft van de eerdere discussie die over het Festivalbeleid is gevoerd. Het is bekend hoe de PvdA daarover denkt en over de bezuiniging daarop.

Mevrouw Versteeg geeft aan dat zij het zou betreuren als de PvdA de hele collegeperiode blijft herhalen dat zij tegen de gemaakte keuzes is. Er is immers een goede discussie over gevoerd. De heer Driehuijs antwoordt dat hij zich die `goede discussie` niet kan herinneren. De coalitie heeft een keuze gemaakt en dat mag. Mevrouw Versteegh moet echter niet de illusie hebben dat indien zij 10x de grijsgedraaide plaat van cultureel ondernemerschap etc afdraait de PvdA fractie het daar dan mee eens wordt. In die zin zullen de verschillen inderdaad tot 2015 blijven bestaan.

De PvdA geeft aan dat er in Amersfoort sprake is van een dubbelfestival. De deskundigen adviseren om beide te ondersteunen. De politieke keuze is om alleen het Spoffin te subsidiëren. Onduidelijk is waarom. De PvdA is van mening, dat in deze het advies van de deskundigen moet worden gevolgd.

Spreekster vervolgt dat de PvdA zich aansluit bij de vraag van het CDA met betrekking tot de regioverdeling.

Het Spoffinfestival maakt onderdeel uit van het Zomertheater Amersfoort. Dat zijn twee festivals. Dat is ook aangevraagd. Het BACK heeft aangegeven dat dit met prioriteit moet worden gesubsidieerd. In de verdeling lijkt dit in tweeën te worden gesplitst. Geïnformeerd wordt waarom het theater Terras niet wordt meegenomen in de subsidiëring. De PvdA zou dit betreuren. Voor het overige onderschrijft de PvdA dat er meerdere festivals zijn. Die worden niet gesubsidieerd. Die keuze is gemaakt op basis van een advies. De PvdA is van mening, dat in deze op het advies van de deskundigen moet worden afgegaan.

De heer Van Hees deelt mede dat er al veel is gezegd. Waar de PVV in deze voor staat is bekend. In het stuk staat dat het aanstellen van een coördinator geen must is bij een alternatief. Geïnformeerd wordt wat een mogelijk alternatief is. Voorts is de vraag wanneer er al dan geen coördinator zal worden aangesteld.

Vervolgens vestigt spreker de aandacht op het derde criterium. De provincie beloont cultureel ondernemerschap door meer subsidie toe te kennen naarmate het percentage eigen inkomsten in de totale opbrengsten hoger is. Dat klinkt paradoxaal. Het is niet buitengewoon innovatief en stimulerend te noemen. De PVV vraagt zich af of dit niet zal leiden tot passiviteit.

De heer Marchal deelt mede dat de SGP zich aansluit bij de vraag van het CDA over de verdeling over de provincie.

De SGP heeft zich destijds uitgesproken over de motie. Thans ligt de uitvoering voor.

Naar aanleiding van het betoog van de inspreker memoreert spreker de vraag bij het vorige agendapunt in hoeverre van het besluit om DUS te steunen geen precedentwerking uitgaat.

Geïnformeerd wordt hoe daarmee wordt omgegaan.

Mevrouw V.d. Geest informeert naar aanleiding van het betoog van de inspreker of de provincie zicht heeft op hoe de situatie van de ander grote festivals op dit moment is. De vraag is of uit het feit, dat zij niet inspreken, kan worden opgemaakt dat zij met minder grote tekorten te kampen hebben.

Mevrouw Claus deelt mede dat de SP zich aansluit bij de opmerking van het CDA over de spreiding van de festivals en de verdeling van de gelden.

Wat de kleine festivals betreft merkt zij op dat het internationaal Kamermuziek Festival 10.000 bezoekers heeft. Die krijgt evenveel als Amersfoort Jazz met 100.000 bezoekers. Het subsidieverschil van € 2 of € 0,20 per bezoeker vindt de SP nogal groot.

Als er een festival afvalt, krijgen de resterende festivals € 25.000. De vraag is op grond waarvan dit gebeurt en of de € 20.000 dan ineens niet voldoende is.

Het Festival Oude Muziek is een grootschalig festival met ruim 50.000 bezoekers. De vraag is waar de grens ligt. Geïnformeerd wordt hoe de vinger aan de pols wordt gehouden bij, ook bij het Festival Oude Muziek, als het toch niet goed gaat met de financiën.

De heer Kocken memoreert dat bij de behandeling van het Festivalbeleid in het voorjaar anders dan de statenbrief suggereert, niet één maar twee moties zijn aangenomen.

De ene motie bepleitte om bij de samenwerkingopgave die er voor de festivals ligt nadrukkelijk ook ruimte te geven voor het eigen initiatief. Wat dat betreft betreurt de VVD dat thans geconcludeerd moet worden dat de festivals zich, juist in tijden dat het slechter gaat, meer naar binnen keren. Met name in tijden dat het slechter gaat kan samenwerking helpen om overeind te blijven of zelfs nieuwe creatieve samenwerkingsverbanden aan te gaan waardoor men verder komt. Het Springfestival is daarvan een goed voorbeeld.

De andere motie ging over de subsidie aan de kleine festivals. In die motie is uitgesproken niet te richten op vier festivals, die vanuit de € 1 ton zouden worden betaald, maar vier à vijf festivals. Dat is uitgekomen op de meest extreme variant van 5 festivals. De motie beoogde niet om de € 1 ton gelijk te verdelen over deze festivals. De VVD informeert waarom hiervoor is gekozen en niet is ingespeeld op de aanvragen.

Met betrekking tot de grote festivals, maakt de VVD zich zorgen over de positie van het festival Oude Muziek. Indien wordt gekeken naar de beoordeling van het percentage eigen inkomsten zou het festival Oude Muziek er beter uit moeten komen.

In het kader van het Coalitieakkoord is uitgesproken dat de transformatie zou moeten worden ondersteund. Dat gebeurt deels financieel om de organisaties die bijvoorbeeld een hele kleine overhead hebben, zoals de Stichting Festival Oude Muziek, in staat te stellen de omslag te maken om nog meer eigen inkomsten te realiseren. Het festival Oude Muziek staat niet op omvallen. De inspreker heeft aangegeven dat het heel moeilijk is om de internationale positie, die het festival nu heeft, overeind te houden met het wegvallen van ongeveer 50% van de subsidie. Juist het economisch effect is reden geweest om de festivals te ondersteunen. De VVD pleit er daarom voor

een goede investering te doen en ervoor te zorgen dat festivals ook die internationale positie kunnen behouden.

Bij de behandeling van het Festivalbeleid is door de gedeputeerde nadrukkelijk gezegd dat GS, i.t.t. bij de kleine festivals waarbij het commissieadvies wordt gevolgd, een eigen bestuurlijke afweging willen maken. Dat vond/vindt de VVD een verstandige keuze.

Geïnformeerd wordt of GS bereid zijn, naast de drie criteria, ook mee te wegen wat de financiële opgave is i.c. welk gat er moet worden gevuld als gevolg van de daling van subsidie.

Voorts is de vraag of, indien er geen mogelijkheden worden gezien binnen de huidige verdeling, er wellicht andere mogelijkheden worden gezien om bv het festival Oude Muziek te ondersteunen.

Gedeputeerde Pennarts zet uiteen dat in het voorliggende stuk de festivals staan, die in de overwegingen zijn meegenomen. Er hebben zich niet meer festivals uit de regio aangemeld. Zij kan zich voorstellen dat dit te maken heeft met het criterium dat het een festival van internationale betekenis moet zijn of dat in potentie te krijgen. Voorts is aangegeven dat gemeenten ook mee moeten financieren, hetgeen de vijver iets smaller maakt.

Spreekster onderschrijft niet dat sprake is van een terughoudende reactie op de motie samenwerking. Zij memoreert de discussie in de Staten over hoe de samenwerking vorm zou moeten worden gegeven. De Staten gaven GS daarbij mee de festivals de gelegenheid te geven om voor zichzelf te bepalen hoe zij dat willen. Ook de Adviescommissie voor de Festivals geeft aan dat hier een voordeel te behalen is en het zeker in deze tijd voor festivals gunstig is. De provincie is voornemens daarmee voortvarend aan de slag te gaan en daarbij is de medewerking van de festivals onontbeerlijk.

De bedragen zijn als volgt te verklaren. Uitgangspunt is € 1 ton voor 4 à 5 kleine festivals. Dat de festivals gelijk zijn bedeed, heeft enerzijds te maken met het feit dat bekend was dat 4 à 5 festivals voor € 1 ton konden meedingen. De aanvraag is min of meer richtinggevend geweest. Veel kleinere bedragen zouden het er voor de provincie niet eenvoudiger op hebben gemaakt. In dat geval zouden veel festivals worden gesteund met maar relatief zeer kleine bedragen. Daarnaast heeft een rol gespeeld, dat een aantal festivals in het vorige Cultuurconvenant is gesteund met ca € 20.000.

Bij de kleine festivals heeft de provincie zich laten adviseren door een commissie. Omdat duidelijk was afgebakend dat een groot festival o.a. een internationale uitstraling en impact op de regio moet hebben, stonden GS op het standpunt dat de provincie deze zelf kon aanwijzen. Aan de verdeling ligt een bepaalde redenering ten grondslag, die in het voorliggende stuk terug te vinden is. De verdeling zoals die was heeft voor de helft meegeteld, omdat daarop begrotingen zijn gebaseerd. De andere helft is bepaald door de mate waarin organisaties nu al in staat zijn om zelf inkomsten te vergaren. Op grond van het feit dat in het Coalitieakkoord en ook in de discussies steeds de nadruk wordt gelegd op cultureel ondernemerschap, is besloten dat te laten meewegen als factor om het bederag ad € 6,5 ton te verdelen. Daarbij kon het bedrag nooit hoger worden dan het initieel aangevraagde bedrag. Het vorenstaande zal ook resulteren in een visie.

Op het moment dat het budget voor de festivals werd vastgesteld in de Staten was de impact van het wegvallen van Rijkssubsidie nog niet bekend. Het was wel te verwachten, maar tot welke bedragen dat heeft geleid is pas later bekend geworden.

Er is voor de vier festivals gekozen met de intentie om ze overeind te houden. Dat het festival Oude Muziek € 6 ton terugvalt in de Rijksfinanciering was niet te voorzien en zou ook niet door de provincie kunnen worden gecompenseerd. De € 60.000 meer subsidie van de provincie dan voorheen, is slechts een druppel op de gloeiende plaat.

Voor het overeind houden van de festivals kan wat spreekster betreft eventueel ook nog een beroep worden gedaan op het budget cultureel ondernemerschap. Spreekster is zeker van plan om met de Stichting Festival Oude Muziek om de tafel te gaan om met elkaar te kijken welke behoefte en voorwaarden kunnen worden geformuleerd, waarop de provincie zou kunnen ingaan.

Voor wat de keuze van criteria betreft moet in de visie van spreekster sprake zijn van draagvlak binnen de Staten. De mate waarin het verdienend vermogen van een culturele instelling i.c. een festival een rol speelt, wordt door de provincie als zeer belangrijk gekenmerkt. Daarmee is het een criterium om in de verdeling een rol te laten spelen. Het is spreekster bekend dat die rol gewaardeerd wordt door de festivals, maar het is een illusie om te denken dat daarmee het tekort van het Rijk kan worden opgevangen.

Voor wat betreft de keuze van de kleine festivals zijn GS afgegaan op het oordeel van de deskundigen. Die commissie heeft de provincie geadviseerd om op basis van de in het voorliggende stuk verwoorde criteria wel te kiezen voor het Spoffin en Amersfoort Jazz en niet voor het Zomerfestival.

Spreekster staat op het standpunt dat het belonen van eigen ondernemerschap en het verdienend vermogen van een festival een goede impuls geven als het gaat om het stimuleren van ondernemerschap. In haar visie leidt dat juist niet tot passiviteit.

Zij sluit niet uit dat de provincie zich in de toekomst bij de provincie festivals melden, die gered moeten worden. Vooralsnog gaat de provincie met de in het voorliggende stuk genoemde festivals in zee en is dit de bijdrage die de provincie levert.

Wat een festival klein of groot maakt gaat niet zozeer om de bezoekersaantallen, maar om de impact. De vier grote festivals hebben een grote impact op de regio, trekken grote bezoekersaantallen en zetten Utrecht echt op de kaart.

De kleinere festivals zijn qua impact en uitstraling wat kleiner gedefinieerd, maar moeten wel de potentie hebben om door te groeien. Het is derhalve mogelijk dat een festival heel veel bezoekers trekt, maar in de criteria van de provincie onder de kleinere festivals valt vanwege de impact en de uitstraling op de regio. Bovendien stonden de vier grote festivals al bij aanvang vast en is voor de keuze ten aanzien van de kleine festivals een selectiecommissie in het leven geroepen.

Onderschreven wordt dat samenwerking in slechte tijden essentieel is. De provincie kan daarin faciliteren en deels voorwaardenscheppend zijn, maar de echte winst is te behalen door de mate van bereidwilligheid van festivals om met elkaar samen te werken.

Spreekster is niet bereid om terug te komen op de huidige verdeling, omdat zij op het standpunt staat dat deze verdeling recht doet aan waaraan de Staten belang hechten.

Zij verwacht dat voor een aantal festivals de verdien capaciteit en de marketingmiddelen nog wel te benutten zijn om meer mogelijkheden te creëren.

Naast het festival Oude Muziek loopt ook het Filmfestival een bedrag van € 4 ton mis in vergelijking met de voorgaande periode. Het is voor alle festivals zwaar weer. Los van de Rijkssubsidiëring zijn ook de bereidwilligheid van sponsors en de toestroom van het publiek factoren die meespelen en die voor festivals de kwalificatie zwaar weer rechtvaardigen.

Mevrouw Boelhouwer memoreert haar vraag een overzicht te verstrekken over hoe de bedragen zijn opgebouwd op basis van de twee criteria en daarnaast inzichtelijk te maken wat de impact is geweest van de verandering in de Rijkssubsidie.

Gedeputeerde Pennarts zegt dit toe.

De voorzitter rondt de bespreking van dit onderwerp af met de toezegging dat op basis van het verslag zal worden bekeken of alle vragen zijn beantwoord.

8. Statenvoorstel verdeling middelen erfgoedparels 2012

Omwille van de tijd wordt op voorstel van de voorzitter besloten dit Statenvoorstel zonder bespreking, maar met de mogelijkheid van schriftelijke vragen door te geleiden naar de PS-vergadering. Via de mail zal worden bericht voor wanneer de vragen moeten zijn ingediend. Indien weinig vragen binnenkomen, zal tevens via de mail worden gevraagd of sprake kan zijn van een sterstuk.

10. Memo GS gedeputeerde Pennarts Zorgvernieuwing jeugdzorg op maat

Op voorstel van de voorzitter wordt eerst het woord gegeven aan mevrouw Fawzia Nasrulla van Trajectum voor een korte presentatie over de wachtlijsten.

Mevrouw Nasrulla licht het project Weg met de Wachtlijsten (Verbinden op principes en resultaat; Anders denken & doen) aan de hand van een presentatie toe. De hand out van de presentatie is ter vergadering uitgereikt. Korthedshalve zij verwezen naar de inhoud.

Mevrouw Maasdam merkt op dat de focus leggen op resultaat en logistieke proces (vermijden van handboeken en procedures: gericht op ketenlogistiek en via het halfwaarde mechanisme resultaten boeken) een duidelijke ambitie betreft. Geïnformeerd wordt naar het tijdspad. Spreekster begrijpt dat de capaciteit van de betrokken aanbieders inmiddels volop wordt benut. Zij hoort ook geluiden van krapte. Geïnformeerd wordt of het geen optie is te kijken of ten aanzien van de overbenutting van de capaciteit wellicht alsnog een slag kan worden gemaakt met andere aanbieders.

Mevrouw Jedema informeert of nieuwe partijen tot het platform kunnen toetreden. Aangegeven wordt dat een omslag is gemaakt in denken in trajecten. Spreekster neemt aan dat dit heeft geleid tot het effect van financiering in trajecten. Geïnformeerd wordt of sprake is van een vast bedrag per traject en of zorgaanbieders dit aan elkaar spiegelen zodat onderling een goede vergelijking mogelijk is.

Mevrouw Van Viegen memoreert, dat de memo over de wachtlijsten de volgende keer nog uitgebreid zal worden besproken.

Thans valt op dat weer alleen wordt gesproken over de netto wachtlijsten, terwijl de PvdA toch nog veel belang hecht aan de bruto wachtlijsten. Het is fijn dat kinderen in de tussentijd ergens zijn ondergebracht, maar dat is niet de hulp waarop ze wachten. Geïnformeerd wordt hoe de cijfers zich verhouden tot de bruto wachtlijsten. Aan GS wordt verzocht in de memo over de wachtlijsten, waarin een overzicht in het verloop van de tijd wordt gegeven, ook melding te maken van de bruto wachtlijsten.

Mevrouw Alsem sluit zich aan bij het betoog van de PvdA en het CDA. Er is nog steeds sprake van een bruto wachtlijst. Dat betekent dat ca 157 kinderen lang wachten. Spreekster kondigt aan dat zij in het kader van de bespreking van de memo over de wachtlijsten een vraag zal stellen over de mogelijke inzet van nieuwe extra capaciteit om de wachtlijst op te heffen.

Mevrouw Nasrullah zet uiteen, dat het tijdpad per kwartaal is. Er wordt steeds gehalveerd. Een en ander loopt echter nog achter op de eigen doelstelling. Er wordt met een kalenderjaar gewerkt. Het streven is dat er eind 2012 geen wachtlijsten meer zijn. Getracht wordt het eerder op te lossen dan deze ambitie. Hierbij zij echter opgemerkt dat de druk, die daarmee op de organisaties wordt gelegd, erg hoog is. Andere aanbieders kunnen tot het platform toetreden. Een provinciale aanbieder behoort in principe tot het platform. Persoonlijk vraagt spreekster zich af of dat een oplossing biedt. Zichtbaar is, dat aanbieders dan ook meer met elkaar gaan concurreren. Als dat meer van hetzelfde wordt, is de vraag of dat een gewenst mechanisme in het stelsel is. Met betrekking tot de netto wachtlijsten licht spreekster toe dat ontdubbeld wordt. Kinderen, die al elders zorg hebben, worden eraf gehaald. Dat wil niet zeggen dat dit kinderen zijn die per definitie wachten op andere zorg. Uit de analyse blijkt dat kinderen op de bruto wachtlijst staan als ze ook een andere vorm van vervolgzorg nodig hebben.

Op de wachtlijsten staan feitelijk alle kinderen die zorg nodig hebben. Soms is al bekend dat vervolgzorg nodig is en wordt dat vast aangemeld, waardoor die kinderen ook op de wachtlijst staan. De wachtlijsten worden derhalve ook enigszins gebruikt als een soort werkplanning. Indien naar de bruto wachtlijsten wordt gekeken, dient het vorenstaande te worden meegenomen.

Qua bekostiging is sprake van een uitstroom gestuurd deel en een meer chronisch deel. Het chronische deel is nog steeds gebaseerd op capaciteit en bezetting. Het grootste deel is uitstroom gestuurd. Dat is een grote omslag die is gemaakt, waarbij bij elk kind in principe op uitstroom uit de zorg wordt gestuurd. Daar staat een uitstroom tarief op. De basis voor het uitstroom tarief is de doelgroep, dat de afgelopen jaren is opgeschreven in cliëntprofielen in aard en ernst. Sommige organisaties hebben een wat zwaardere doelgroep; die hebben dan ook een hoger uitstroomtarief dan organisaties met een wat lichtere doelgroep. Spreekster weet dit in hoofdlijnen van een aantal organisaties waarmee zij nauw samenwerkt maar niet van alle organisaties. Het is wel globaal van elkaar bekend. Dat is voor de organisaties ook een trigger. Als dezelfde doelgroep wordt bediend en de ene organisatie een lager uitstroomtarief heeft en hetzelfde effect kan bereiken als de ander dan moet er iets gebeuren. Mede omdat de organisatie in dat geval niet interessant is voor de provincie en bij de gemeente straks helemaal sprake is van een moeilijk verhaal. Het ondernemerschap is, dat alle organisaties erbij gebaat zijn om dat goed te weten en als dezelfde doelgroep wordt bediend na te gaan waarin de verschillen zitten. In feite hebben de organisaties ook een maatschappelijke opdracht om voor de laagste prijs de hoogste kwaliteit te bieden en zo snel mogelijk.

Persoonlijk staat spreekster op het standpunt dat nieuwe aanbieders geen oplossing kunnen bieden voor het probleem in dit stelsel. Er is ouderschapsbemiddeling nodig bij echtscheiding. De provincie heeft ervoor gekozen om € 1 mln op de plank te laten liggen voor flexbudget. Indien de organisaties over dat geld konden beschikken, konden zij dat probleem oplossen. Nu wordt dat vooral uit de eigen capaciteit gehaald. Wat de moeilijke doelgroep betreft ligt de oplossing vooral in de uitstroom en dus in de oplossingen bijvoorbeeld bij de gemeente.

De voorzitter bedankt mevrouw Nasrullah voor haar komst en toelichting.

Gedeputeerde Pennarts merkt met betrekking tot de veronderstelde ondercapaciteit bij aanbieders voor specifieke soorten zorg op dat de vraag is of het een goede oplossing is om ook andere aanbieders toe te laten. Vanuit de provinciale rol spelen twee zaken. De bestaande aanbieders moeten aanbod leveren waarnaar vraag is. Dat is de primaire opdracht. Voorts moet het aanbod waarnaar de meeste vraag is ook tegemoet komen aan de omvorming van het jeugdzorgaanbod in die zin dat het ook bij alle aanbieders zoveel mogelijk wordt geleverd. Dat maakt de organisaties toekomstbestendig.

Het is mogelijk dat er nieuwe aanbieders bijkomen met zorgaanbod waaraan behoefte is. In dat geval moet worden voldaan aan twee voorwaarden. De aanbieder moet voldoen aan de subsidievoorwaarden van de provincie en uit de vraag-aanbodanalyse van BJZ moet blijken dat het zorgaanbod aansluit op een behoefte vanuit de markt.

Een primaire opdracht acht spreekster ook dat het ombouwen in het huidige stelsel zodanig is dat tegemoet wordt gekomen aan de vraag, zoals die nu ontstaat.

Naar aanleiding van een desbetreffende opmerking van mevrouw Jedema antwoordt spreekster dat in het kader van het toetreden van nieuwe aanbieders met name wordt gekeken naar de voorwaarden in de subsidieverordening. Er wordt echter ook gekeken naar de vraag-aanbodanalyse van BJZ. Wat is de vraag in de markt en is er voldoende aanbod, dat daaraan tegemoet komt? Ergens moet er een beoordeling komen van waar de knelpunten zitten in het jeugdzorgaanbod. Een partij als BJZ speelt ook een rol bij het helpen bepalen welke zorg wordt ingekocht.

Mevrouw Jedema kan zich ook voorstellen dat een gemeente iets wil en dat de gemeente daar ook zicht op heeft. Idealiter sluit dat geheel aan bij de analyse van BJZ, maar zij zou het betreuren indien dat niet parallel met elkaar loopt zodat kansen worden misgelopen.

Gedeputeerde Pennarts merkt op dat, met het oog op de transitie, met gemeenten is afgesproken dat zij het eerste jaar meekijken en het volgende jaar meedoen.

Mevrouw Alsem informeert – vooruitlopende op de bespreking van de memo wachtlijsten – of de Opvoedpoli en Eigen Kracht wellicht een rol zouden kunnen spelen in het mede ondersteunen van de wachtlijstkinderen (157).

Gedeputeerde Pennarts antwoordt bereid te zijn dat, mede in overleg met BJZ, nader te onderzoeken.

De voorzitter rondt de bespreking van dit onderwerp af en stelt vervolgens het onderwerp Zorgvernieuwing jeugdzorg op maat inhoudelijk aan de orde.

De heer Schaddelee spreekt zijn waardering uit voor de voorliggende notitie over de vernieuwing van het aanbod. De vraag is tot hoever kan worden gegaan met de huidige capaciteit i.c. hoe groot de rek binnen de organisaties is. Het kan niet de bedoeling zijn dat de druk dermate hoog wordt opgevoerd, dat de wachtlijsten dalen ondanks dat de vraag stijgt. Maar dat er mensen uitvallen door ziekte en andere zaken die wijzen op overuitputting van een organisatie. Dat is een aandachtspunt. De ChristenUnie informeert of daarover gegevens bekend zijn. Er is € 1 mln flexbudget, dat de provincie wil inzetten op het moment dat zich daar iets voordoet. Geïnformeerd wordt wat er gebeurt als de provincie aan het eind van het jaar nog over het volledige flexbudget beschikt. De vraag is waar dit geld het beste aan zou kunnen worden uitgegeven om, vernieuwingen een extra impuls te geven en de wachtlijsten extra naar beneden te krijgen.

Mevrouw Maasdam deelt mede dat het CDA zich aansluit bij de laatste vraag van de ChristenUnie. Het CDA staat op het standpunt dat met de voorliggende notitie een stap is gezet om invulling te geven aan de motie die destijds nagenoeg Statenbreed is aangenomen.

De notitie gaat een slag verder dan alleen maar aangeven hoe de motie wordt uitgevoerd. De notitie gaat breder in op zorgvernieuwing, zowel historisch als de taak waar gemeenten voor staan daar waar het de transformatie van de jeugdzorg betreft. In de notitie staat dat een te grote inhoudelijke bemoeienis van de provincie door gemeenten als belemmerend wordt ervaren. Geïnformeerd wordt hoe de provincie daarmee om gaat.

Mevrouw Hoek betreurt dat er wachtlijsten zijn, maar feit is dat ze er zijn. Er wordt thans veel druk gelegd om de wachtlijsten op te heffen. 50PLUS vreest dat de druk om de wachtlijsten zo snel mogelijk weg te werken voor de organisaties te hoog wordt. De vraag is hoe de controle op het kind wordt gewaarborgd. Het wegwerken van de wachtlijsten mag niet prevaleren boven het belang van het kind.

Mevrouw Jedema deelt mede dat D66 blij is met het memorandum, maar hierin weinig nieuws las. Zij pleit bij een volgende briefing voor wat meer concrete inhoud. Zo wordt er melding gemaakt van het feit dat gemeenten zo min mogelijk last willen hebben van beperkende regelgevingen bij de pilots en proeftuinen. De vraag is waar het dan specifiek om gaat en wat de provincie daaraan gaat doen, zodat gemeenten daarmee beter uit de voeten kunnen.

Als het gaat om het zoeken van de maximale ruimte bij het opheffen van belemmerende factoren bij de indicatiestelling, is de vraag waar het precies over gaat en wat de provincie daaraan dan concreet doet om de gemeenten te helpen. Het vorenstaande mist D66 in de voorliggende memo. De geschetste hoofdlijnen hebben de Staten al eerder voorbij zien komen. Bij D66 roept de inhoud de vraag op wat er nu feitelijk gebeurt.

Bij de motie van de Zorgvernieuwing en de € 3 ton wordt voorgesteld om dat per regio te verdelen. Uitgaande van 6 regio's komt dat op ongeveer € 50.000 per regio uit. D66 vraagt zich af of dat

genoeg is om echt te kunnen spreken over zorgvernieuwing in de wetenschap, dat er in het UJC 15 pilots zijn geweest die al € 1,7 mln kostten. De vraag is, misschien ook breder dan de motie, of niet substantieel meer geld beschikbaar moet worden gesteld aan gemeenten om echt te komen tot zorgvernieuwing. Thans wordt voorgesteld dat de gemeenten met de fiches aan de slag gaan, maar daarmee volgen ze enigszins de weg die de provincie nu al bewandelt. De vraag is of dat de gemeente de ruimte biedt om tot vernieuwing over te gaan.

Als de € 3 ton naar de motie uitvoering toe gaat, wordt voorgesteld dat via een regeling te doen. Geïnformeerd wordt welke criteria daarbij worden gebruikt. De vraag is of ook het intersectorale en de relatie naar onderwijs de toetsingscriteria zijn om de middelen in die regeling ter beschikking te stellen.

Als de € 50.000 per regio het is voor vernieuwing tot de provincie gaat overdragen richting 2015, vindt D66 dat wel wat mager. D66 vraagt zich toch af of vanuit de provincie de ambitie op dit punt niet iets hoger moet worden gesteld. Verzocht wordt daar nog een keer naar te kijken.

Mevrouw Boelhauer sluit zich in grote lijnen aan bij het betoog van het CDA. Het verheugt GroenLinks dat er verschillen mogelijk zijn per regio en gemeenten. Voorkomen moet worden dat het een traag proces wordt. Op grond hiervan pleit GroenLinks ervoor de regeling en de criteria zo eenvoudig mogelijk te houden en de aanvragen eerder in te laten dienen dan voor 31 december. Geïnformeerd wordt of dit mogelijk is en zo nee, waarom niet.

Met betrekking tot het feit dat de bemoeienis van de provincie door gemeenten als belemmerend wordt ervaren, acht GroenLinks het logisch dat gemeenten en regio's de grenzen aan het opzoeken zijn. Aan de andere kant is ook daar behoefte aan zekerheid en vasthouden aan kennis en ervaring van de provincie. In de visie van GroenLinks behoort dit gewoon tot het proces en dient dit niet groter te worden gemaakt dan het is.

Mevrouw Van Viegen memoreert dat de PvdA vanaf het begin heeft aangedrongen op de warme overdracht; proactief, de provincie weliswaar, voorop maar in nauwe samenwerking met de gemeenten. Ten aanzien van de ingediende motie heeft de PvdA de vraag gesteld of de provincie al zou moeten aangegeven dat dit wordt gedaan. Dit terwijl de roep om zorgvernieuwing wordt gedeeld en voorgestaan wordt de gemeenten daarbij zo goed mogelijk te betrekken. Vanuit de gemeenten bereiken de PvdA meerdere signalen, dat de samenwerking op dit moment niet goed loopt. De provincie is teveel in de lead en de gemeenten worden onvoldoende of laat betrokken. Ook in de zienswijze van de gemeenten in het kader van het Transitiekader is een roep om meer ruimte te lezen.

Op grond van het vorenstaande roept het voorliggende memorandum bij de PvdA de volgende vragen op.

- Geïnformeerd wordt of de geluiden vanuit de gemeenten worden herkend en in hoeverre deze terugkomen in de zienswijze van de gemeenten;
- Geïnformeerd wordt of gemeenten daadwerkelijk in dit verhaal zijn betrokken en of de gemeenten dit zelf ook zo zien;
- Voor de PvdA is het onacceptabel dat gemeenten niet, onvoldoende of te laat zijn aangehaakt bij een transformatie waarin ze zo belangrijk zijn. Geïnformeerd wordt of deze mening wordt gedeeld.

Mevrouw Broere zet uiteen dat de PVV zich in grote lijnen aansluit bij het betoog van voorgaande sprekers met name ook bij de vraag van GroenLinks of het indienen van de aanvragen voor 31 december niet kan worden vervroegd, zodat per 1 januari 2013 van start kan worden gegaan. Voor het overige sluit de PVV zich aan bij de opmerking over een overdracht zonder wachtlijsten. Tot slot verzoekt spreekster nogmaals een toelichting op het artikel in de krant dat Soest in de clinch zou liggen met de provincie over de jeugdzorg.

De heer Marchal deelt mede dat de SGP zich aansluit bij de schriftelijke vragen van de VVD. De beantwoording daarop heeft hij nog niet gezien.

Voorts sluit de SGP zich aan bij het pleidooi voor de verruiming intensivering van transformatie en de € 3 ton. Indien daaraan meer geld kan worden toegevoegd, is de SGP daarvan een voorstander. Iedereen werkt hard. Er gebeurt veel. De provincie is nu met name in de lead. De vraag is of de provincie de regie nog wel houdt. De provincie wil iedereen faciliteren (gemeenten, zorgaanbieders) maar het algemeen kader moet hierbij in de visie van de SGP niet worden vergeten. Geïnformeerd wordt of de provincie door alle ontwikkelingen door de bomen het bos nog ziet.

Mevrouw Claus deelt mede dat de SP zich aansluit bij de vraag over de besteding van de € 1 mln. De uitgangspositie van de provincie is voor de SP duidelijk. De SP is echter wel benieuwd naar de mening van de Utrechtse gemeenten hierover. Er staat een Transitiebijeenkomst gepland met de gemeenteraden op 3 december a.s. Geïnformeerd wordt of die niet wat naar voren kan worden gehaald, zodat de Staten sneller op de hoogte zijn van wat er overal speelt.

De voorzitter geeft aan geen kans te zien de datum van 3 december a.s. te wijzigen.

Mevrouw Alsem memoreert dat de VVD schriftelijke vragen heeft gesteld. Daarop is geen antwoord ontvangen. Zij veronderstelt dat het niet de bedoeling is de vragen thans voor te lezen. Zij kan de vragen wel in een kort kernpunt samenvatten, maar de VVD wil wel op alle vragen antwoord desnoods schriftelijk.

De gemeenten zijn aan zet. Het gaat om transformatie. Het moet anders. Gemeenten moeten dat aangeven. De kern van de vraag van de VVD is of gemeenten daarin voldoende ruimte krijgen. De VVD is uiteraard blij met de stappen die al zijn gezet, maar het gaat erom hoe concreet kan worden gemaakt dat gemeenten voldoende ruimte krijgen om de vernieuwing neer te zetten. Hierbij gaat het zowel om de uitvoering met nieuwe aanbieders als om de financiën. Ten aanzien van het laatste is een heikel punt dat nog steeds al het geld aan bestaande aanbieders moet worden besteed met alle respect voor wat zij doen.

Gedeputeerde Pennarts deelt desgevraagd mede dat zij de schriftelijke vragen van de VVD in haar mondelinge beantwoording meeneemt. Indien niet op alle vragen wordt ingegaan, volgt alsnog een schriftelijke beantwoording.

Meerdere sprekers hebben het gehad over de reactie van gemeenten op het Meerjarig Beleidskader, hetgeen ook de aanleiding was voor het artikel in de krant. De zienswijze is ontvangen en zal worden beantwoord. Een en ander zal ter kennis worden gebracht van de commissie.

Met betrekking tot het flexbudget van € 1 mln licht spreekster toe dat de zorgaanbieders voor 1 oktober a.s. voorstellen kunnen aandragen voor de besteding van het flexbudget en de manier waarop de wachtlijsten daarvoor kunnen worden weggewerkt. De beste besteding van het budget heeft te maken met de voorstellen die vanuit zorgaanbieders worden gedaan om dat op te lossen. De voorwaarden die door de gemeenten als meest belemmerend worden ervaren is ook de insteek van de reactie van gemeenten op het Meerjarig Beleidskader. Dat heeft te maken met de fichesregeling. De provincie wil 15% van het budget beschikbaar stellen aan gemeenten om zelf zorg in te kopen. Daar zit een beperking op, omdat het Rijksgeld is voor een bepaalde doelgroep dat wordt besteed bij instellingen die daarvoor gecertificeerd zijn. Dat betekent feitelijk gedwongen winkelnering bij de provinciale zorginstellingen. Die zullen overigens wel aanbod moeten maken waar gemeenten behoefte aan hebben. Het brengt ook verschuivingen bij de instellingen, hetgeen een enorme uitdaging is voor de jeugdzorginstellingen. Dat is een ingewikkeld traject. Er komen nl. ook nog indicatievrije of –arme trajecten aan te pas, het formuleren van zorgaanbod, het kennen van de doelgroep en de beperking voor de provincie dat de doeluitering jeugdzorg vanuit het Rijk moet worden besteed bij instellingen die aan de voorwaarden voldoen. De vraag van gemeenten is of dat

niet wat breder kan en het geld niet kan worden uitgegeven aan instellingen waar gemeenten zaken mee willen doen. Dat is een begrijpelijke vraag, omdat het geld uiteindelijk naar gemeenten gaat en zij het geld kunnen uitgeven over de hele breedte. Dan gaat het niet alleen over preventieve en geïndiceerde jeugdzorg maar ook over GGZ en AWBZ zorg. Daar is twee jaar de tijd voor. Spreekster wil absoluut onderzoeken op welke wijze de provincie de regels kan verruimen. De provincie is erbij gebaat de gemeenten zoveel mogelijk tegemoet te komen. Er ligt een grote uitdaging voor de provincie, gemeenten en instellingen om een andere inkooprelatie tot stand te brengen om aanbod nog meer af te stemmen op de vraag. Tegelijkertijd wil spreekster in overleg met de Inspectie en het Rijk onderzoeken welke mogelijkheden de provincie heeft om dat te verruimen. Wat er gebeurd is dat de doeluitkering voor een bepaalde groep jeugdigen beschikbaar wordt gesteld voor een veel bredere doelgroep. De Staten hebben in deze ronde meerdere malen gezegd, dat de wachtlijsten op nul moeten. Het weglekken van geld uit de doeluitkering naar andere doeleinden kan, maar de provincie moet er eveneens voor zorgen dat de jeugdzorg wordt overgedragen (warme overdracht). Waar geen grote wachtlijstproblematiek aan hangt. Die verantwoordelijkheid heeft de provincie ook voor de komende 2 jaar. Het is derhalve zoeken en schuiven. Op grond van het vorenstaande vindt zij het een stap te ver gaan om het flexbudget nu volledig beschikbaar te stellen. In haar schriftelijke vragen refereert de VVD ook het Transitiebureau Jeugdzorg. Spreekster onderschrijft dat die de mogelijkheden aangeven. Dat is de weg waar het heen moet. Uit de doeluitkering deze beweging financieren is een andere situatie dan wanneer dit met additionele middelen wordt gedaan. Met de motie Zorgvernieuwing jeugdzorg worden extra middelen beschikbaar gesteld. De provincie hevelt uit de eigen middelen ad € 3 mln 10% over naar gemeenten, waarmee zij vernieuwend zorgaanbod kunnen inkopen. Dat kan in de brede zin worden ingezet. Indien gemeenten vanuit Eigen Kracht CJG medewerkers willen opleiden of misschien intern begeleiders van basisscholen dan is dat mogelijk met het vernieuwend zorgaanbod. Spreekster verwacht ook dat dit zal worden gedaan en dat die kennis wordt gedeeld. Hier gaat de discussie met de gemeenten om, om geïndiceerd Rijksgeld breder in te zetten. Daar zal naartoe moeten worden gegaan, maar daar kan niet direct mee worden begonnen. Mede omdat er nog teveel leermomenten, zijn voor beide partijen, voordat die stap kan worden gezet. De intentie is er, maar het kan niet de stap zijn van de fichesregeling. Met de fichesregeling wil de provincie zo snel mogelijk van start. Dat was ook de insteek van het artikel waarnaar spreekster bij de mededelingen al naar refereerde. De gemeenten hebben input geleverd op die regeling. Dat is ook aan de orde geweest in een artikel waarbij werd geconcludeerd dat de provincie met de gemeente in de clinch lag over de jeugdzorg. Het is inderdaad een punt van discussie dat helder op tafel moet worden gelegd. Uit navraag bij de gemeente bleek dat de soep niet zo heet werd gegeten dan die werd opgediend, hetgeen spreekster verheugt. Een goede relatie met gemeenten is essentieel. Spreekster is zich ervan bewust dat de provincie moet meebewegen met gemeenten. Als dat onvoldoende gebeurt, sluiten zij de rij en regelen zij het zelf. Dat kan de uiteindelijke overdracht van de jeugdzorg niet ten goede komen. De provincie is derhalve wel degelijk dienstbaar in deze beweging, maar de provincie heeft ook een belang te verdedigen met haar instellingen en de jeugdzorgopdrachten voor de komende jaren. Mevrouw Alsem merkt op dat gemeenten over twee jaar de beschikking krijgen over € 80 mln voor jeugdzorg. Op dit moment mogen de gemeenten nauwelijks middelen naar eigen inzicht uitgeven. Spreekster onderschrijft dat het een zoeken is naar de gulden middenweg, maar de VVD pleit er toch voor in de volgende WMC-vergadering met een concreet voorstel te komen. De VVD acht het van belang dat de provincie concreet laat zien, dat gemeenten binnen alle voorwaarden en eisen ruimte gaan krijgen voor de eigen middelen. Gedeputeerde Pennarts zegt dit toe. Het zal in een soort tijdspad moeten worden gedaan. Zij wil zo snel mogelijk met gemeenten beginnen, zodat ontdekt wordt op welke punten de knelpunten liggen. Het tijdspad dat wordt gebruikt om te verruimen hangt met meerdere factoren samen. Indien daarop een schriftelijke terugkoppeling wordt verlangd, is dat mogelijk.

Naast de fichesregeling spelen de subsidievoorwaarden. Met de gemeenten is afgesproken dat zij het eerste jaar meekijken, het tweede jaar meedoen. De gemeenten zijn de partij die het beste kan beoordelen of iets bijdraagt aan de transitie. Met gemeenten is derhalve afgesproken dat op dat punt intensiever met elkaar zal worden samengewerkt.

De fichesregeling en de subsidievoorwaarden zijn de twee belangrijkste zaken die door gemeenten worden aangegeven, als het gaat om de samenwerking met de provincie.

Het Rijk heeft verzuimd om de experimenteermiddelen beschikbaar te stellen aan gemeenten. Dat heeft ook te maken met de constatering van de gemeenten dat zij weliswaar over 2 jaar over een enorm geldbedrag gaan beschikken, maar nu nog weinig armslag hebben. Er komt geld voor gemeenten beschikbaar om zichzelf te ontwikkelen in de inkoop en het geïndiceerde jeugdzorgaanbod. Overigens zullen gemeenten ook de geïndiceerde jeugdzorg moeten inkopen. Het ervaring opdoen met de inkoop, met de aanbieders, met de vraag is een proces waarmee de provincie zo snel mogelijk wil beginnen.

Gevraagd is hoe de controle is, zodat de prestatiedrang van wachtlijstreductie niet prevaleert boven het belang van het kind. Er zit een goede check in het systeem. BJZ controleert of een kind uitstroomwaardig is. Instellingen worden gefinancierd op trajecten met een soort gemiddelde prijs. Dan is er een belang om een kind snel door te laten stromen. De instellingen hebben zelf een zakelijk, maar ook een moreel belang om te zorgen dat ze het aanbod goed hebben. Daar zit een toets op van BJZ, waarbij bekeken wordt of het kind voldoet aan de uitstroom criteria. Is dat het geval dan mag er besloten worden om een kind uit te laten stromen uit een jeugdzorginstelling.

Indien de provincie haar ambitie hoger wil stellen dan de € 50.000 per regio zullen daar autonome middelen vanuit de provincie bij moeten komen.

Indien het voorstel om de motie uit te werken wordt goedgekeurd, wordt snel aan de slag gegaan. In principe kan de datum van 31 december naar voren worden gehaald, maar in de visie van spreekster wordt een goed tijdpad gevolgd. Er is tijd nodig om gemeenten te informeren, subsidievoorwaarden uit te schrijven en gemeenten de gelegenheid te bieden met het aanbod te komen, wat zij met het geld zouden willen financieren.

In de reactie op het Meerjarig Beleidskader verwijten gemeenten de provincie dat ze laat betrokken zijn en vragen zij zich af of ze wel voldoende ruimte krijgen. Spreekster herkent die geluiden en zij erkent dit ook deels. De provincie wil gemeenten daarin zoveel mogelijk tegemoet komen.

Het belangrijkste argument is in feite de voorwaarden die gelden voor de 15% regeling. De provincie zal daarin moeten bewegen, maar gefaseerd. Daarover zal zij de Staten nog schriftelijk informeren. Spreekster doet haar uiterste best om de regie te behouden, hetgeen tot nu toe lukt. Zij is zich ervan bewust dat een goede samenwerking en onderling vertrouwen van groot belang zijn. De provincie moet dienstbaar zijn in deze beweging, maar zij heeft ook een verantwoordelijkheid voor de kinderen die een zorg zijn voor de instellingen, die de zorgaanbod bieden. Zij is van mening dat de provincie in staat is de regie daarop goed te voeren, mits er goed wordt geluisterd; dat gebeurt.

De kern van de vragen van de VVD is in hoeverre de provincie de gemeenten de ruimte geven en ervoor zorgt dat zij aan zet zijn. De eerste vraag betreft de verruiming en de intensivering van de transformatie en ook delegatie van opdrachtgeverschap, waarbij in Amsterdam al ervaringen zijn om zaken in eerder stadium, in het preventieve veld, al te doen en daarmee instroom in het geïndiceerde aanbod mogelijk te maken. Amsterdam zit in een constructie, die binnenkort voor alle gemeenten wenselijk is. De gemeente gaat over het totale scala aan zorg, niet alleen preventief maar ook geïndiceerd. In Amsterdam zijn op dit moment de wachtlijsten erg hoog. De vrees is dat dit een van de ongewenste effecten zal zijn. De provincie doet al het mogelijke, dat binnen haar bereik ligt, om die verruiming van het opdrachtgeverschap naar gemeenten echt te faciliteren.

In het kader van de fiches voor vernieuwing hebben met name Amersfoort en Utrecht gevraagd om meer ruimte te krijgen. Met betrekking tot de vraag aan welke activiteiten zij denken, antwoordt spreekster dat dit op allerlei initiatieven zit. Voor hen ligt met name de uitdaging bij het verbreden

en opschalen van de huidige initiatieven. Wat spreekster betreft is de start van de fichesregeling onder de huidige voorwaarden en daarna een verbreding en verruiming daar waar het mogelijk is. Mevrouw Alsem merkt op de vraag te hebben gesteld, omdat de VVD er behoefte aan heeft concreet te zien hoe het met vernieuwing gaat. Wellicht dat een volgende keer meer voorbeelden kunnen worden gegeven van gemeenten, die om verbreding hebben gevraagd. Op die manier kan worden gezien wat concreet waar gebeurt en hoe gemeenten bezig zijn.

Gedeputeerde Pennarts memoreert dat met de gemeenten ook vanuit de convenanten pilots en proeftuinen zijn afgesproken. Zij zal bekijken, of kan worden teruggekoppeld, wat er feitelijk per regio allemaal loopt en wat zij gaan doen in de uitvoering van de motie zorgvernieuwing jeugdzorg. De heer Marchal stelt voor dat de vragen van de VVD schriftelijk worden beantwoord, hetgeen door gedeputeerde Pennarts wordt toegezegd.

De voorzitter memoreert dat de commissie inmiddels beschikt over de memo wachtlijsten en vandaag informatie heeft gekregen via de presentatie. Verzocht wordt eventuele vragen die nog leven schriftelijk te stellen, zodat deze voor de volgende vergadering kunnen worden beantwoord.

Mevrouw Alsem geeft aan dat de VVD ervoor heeft gepleit het onderwerp zorgvernieuwing en wachtlijsten jeugdzorg een vast agendapunt te maken, zodat het proces beter kan worden gevolgd.

De voorzitter kan zich voorstellen dat in de viermaandelijke rapportages over de transitie herkenbaar aandacht komt voor een aantal zaken. Zij zegt toe in overleg met de gedeputeerde te kijken wat op dit punt mogelijk is en of het wellicht aanbeveling verdient, zoals ook al eerder door de ChristenUnie is voorgesteld, een subcommissie in het leven te roepen.

Gedeputeerde Pennarts zet uiteen dat zij, mede naar aanleiding van hun input op het Meerjarig Beleidskader, met de gemeenten heeft afgesproken dat met elkaar een kalender wordt gemaakt met een aantal mijlpalen waaraan partijen zich committeren. Daarmee is, met elkaar voor de komende jaren, een aantal belangrijke momenten in kaart gebracht. Dat zou wellicht ook een goede kapstok voor de Staten kunnen zijn om inzicht te krijgen in wat er gaat gebeuren. Voor het overige is zij graag bereid viermaandelijks in uitgebreidere vorm, naast de wachtlijsten, te rapporteren over de voortgang van de transitie.

De heer Schaddelee pleit ervoor hiervoor een subcommissie in het leven te roepen, zodat dit onderwerp eens in de vier maanden de aandacht krijgt die het verdient.

De voorzitter neemt deze suggestie mee.

Desgevraagd door gedeputeerde Pennarts concludeert de voorzitter dat de commissie instemt met het voorliggende voorstel om de motie Zorgvernieuwing jeugdzorg uit te voeren.

Spreekster rondt hierna de discussie over dit onderwerp af.

11. Statenbrieven en ingekomen stukken die ter kennisname worden aangeboden

11.1 Memo GS gedeputeerde Pennarts wachtlijsten Jeugdzorg

11.2 Voortgangsrapportage huisvesting vergunninghouders 1^e halfjaar

12. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter deze vergadering.